

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedejska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
Istovrstni, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 20, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a. Pr. večjem g.
naročniku popusti
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neopremljeni
pisma se sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovski
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inostranstvo, Sarajeva št. 756, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Zmagoviti Stalin

Politika ruskih sovjetov je po svojih metodah danes popolnoma identična s politiko katerekoli moderne buržuazne države. Časi, ko so ideje navduševale množico, so minili; tudi nove ideje se ne porajajo — in če se kaj, se zadržijo, ker je nevarna. Sicer pa na Ruskem ni nobenih idej razen boljševiških in jih tudi ne sme biti. Dela se navadna praktična politika, kakor jo zahtevajo potrebe dneva, po starem kolovozu leninizma, kateri se razlaga in izvaja, kakor pač veljajo zahteve danega momenta.

Za tako politiko pa je današnji diktator Rusije, generalni tajnik ruske komunistične stranke, Stalin, kakor ustvarjen. Njegova vladavina je osebnost diktatura v »diktaturi proletarijata«, diktatura spretnega, energičnega in za vse pripravljenega človeka, ki ga nobena ideja ne ovira, da ne bi delal tiste politike, ki je v izvestnem momentu in položaju najbolj oportuna. Naj bo ta politika še tako kompromisna, Stalin jo zna ovenčati s kakšnim Leninovim citatom in množico, ki je v Rusiji prav takšna kakor povsod drugod na svetu, je zadovoljna ali pa se vsaj dela, da je. Kajti puntati se, je v boljševiški Rusiji enako nevarno kot v fašistični Italiji; Stalinov strankarsko tehnični aparat funkcionira še bolj točno in neizprosno kot prosluli tajnostni consiglio dei dieci v stari beneški republiki. V današnji komunistični stranki Rusije je edini bog disciplina; samostojno sme misliti samo Stalin in njegov najožji krog, in kar ti proglasi za resnično in potrebno, to se ubije po strankinih tajnikih na tisočih in tisočih strankarskih shodih do zadnje vasi pristašem v glavo kot nepogrešna in absolutno pokorščino zahtevajoča dogma.

Najgloblji vzrok, zakaj je tako, leži v dejstvu, da je ruska boljševiška stranka danes idejno usahla in poplitvela. Notranja idejna vez je zrahljana; enotni leninski evangelij se je razbil v tisočih in tisočih glavah v ravno toliko struj in nazorov. Železna diktatura praktično mislečega človeka je zato nujno potrebna in stranko žene na gon samoohranitve, da se njegovemu diktatu pokori brez ugovora. To tembolj, ker zunanje politični in gospodarski položaj Rusije danes ni posebno rožnat. V zunanjem oziru je Rusija slejkoprej osamljena; v gospodarskem krvavo rabi inozemskih kapitalov, ki pa ji niso na razpolago, kolikor jih ji je treba. Voditi v takih razmerah kolikor toliko srečno državno krmilo, ni stvar vsakega in bilo bi gotovo katastrofalno državo in stranko voditi v takem času od spodaj navzgor, kakor zahteva opozicija.

Potem ko se je Stalin na najenergičnejši način odkrižal Trockega, kar gotovo ni bila lahka stvar, se je namesto levičarske opozicije oglasila desničarska. Vodijo jo predsednik sveta ljudskih komisarjev — torej formalni šef vlade — Rykov, vodja ruskih strokovnih organizacij Tomski, in ideolog ruskega komunizma, Buharin, ki je do danes neoporno veljal za nezmotljivega v razlaganju in apliciranju leninizma, oziroma edino pravega marksizma sploh. Desničarska opozicija se vjema z bivšo levičarsko Trockega v tem, da je proti Stalinovi diktaturi, da zahteva demokratizacijo vladnega in strankinega aparata in režim »od zdolaj navzgor«. Vendar pa vsak ve, da so to le sredstva v boju zoper obstoječo smer politike in njene nositelje, kajti če bi bil zmagal bodisi Trocki, ali če bi zdaj zmagal Buharin, bi ne bili nič manjši »teroristi« kot je Stalin. Demokratizem od zdolaj navzgor je sploh povsod nehal, naj si bo že v Rusiji ali v Ameriki. Desničarska opozicija v stvari sami oponira kurzu, ki ga je Stalin v zadnjem času ubral: pospešenju industrializacije in socializacije dežele, kar smatra Buharin za nevarno z ozirom na konservativni kmetijski element. On meni, da bo današnji zamotan položaj v Evropi kmalu privedel do svetovne vojne, v tem slučaju pa mora ostati Rusija enotna. Stalinova najnovejša pospešena socializacija dežele, agrarne produkcije in lastnine pa bi vrgla v kmetstvo množico seme najostrejšega razrednega razdora. Z Buharinom je potegnil Tomski zato, ker se od svoje strani spet boji, da ne bi pospešena industrializacija zahtevala prevelikih žrtev od delavstva, ki bi ga država, edini delodajavec, eksploatirala, da se gospodarstvo povzdigne brez inozemskega posojila, ki ga Rusija za nobeno ceno ne dobi. Zahteval je tudi večjo samostojnost strokovnih organizacij napram državi-delodajavcu, da morejo varovati svoje interese. Pridružil se jima je Rykov.

Zakon o nedržavnih cestah

Za nedržavne ceste načelo samouprave -- Cestni odbori ostanejo

Belgrad, 26. aprila. (Tel. Slov.) O seji VZS se je izdal tale komuniké:

Današnja seja VZS se je pričela ob 3.30 in se končala ob 6. VZS je obravnaval predlog zakona o samoupravnih cestah. Kot poročevalca sta bila navzoča za gradbeno ministrstvo načelnik Trifunović, za finančno ministrstvo načelnik Peter Petrovič. Razprava še ni končana. Nadaljevala se bo na jutrišnji seji, ki se prične ob 3.30 pop.

Pričuje se, da se bo z jutrišnjo sejo zasedanje odgodilo čez srbske velikonočne praznike. Nato pride takoj na dnevni red invalidski zakon.

Glede zakona o nedržavnih cestah, ki bo jutri sprejet, smo zvedeli tole:

Zakaj primankuje vagonov?

Ukrepi železniškega ministrstva za hitra popravila vagonov -- Velike dobave za železnice

Belgrad, 26. aprila. (Tel. Slov.) V zadnjem času je prišlo na prometno ministrstvo tako od centralne industrijskih korporacij kot od posebnih tvrdk, pa tudi od tarifnega odbora mnogo spomenik glede pomanjkanja vagonov in lokomotiv. V zvezi s tem vprašanjem se je Vaš dopisnik obrnil na visokega železniškega funkcionarja, da bi mu dal nekaj splošnih pojasnil o sedanjih pripravah v ministrstvu in o vzrokih pomanjkanja vagonov in lokomotiv. Na ta vprašanja je dobil Vaš dopisnik tale pojasnila:

Najprej moramo končati splošno notranjo prometno prenosno našega ministrstva. Ta prenosna je v zvezi z ustanovitvijo odsekov in oživitvorenjem oddelkov, kakor jih določa odredba predsednika vlade. V zvezi z novimi odseki in oddelki se bo bistveno spremenila vsa naša personalna politika. Na njihova mesta bodo brez dvoma prišli v gotovih krajih novi ljudje.

Pri presoji vzrokov za pomanjkanje vagonov v dobi, ko ni sezone, moramo upoštevati dosedanje železniško politiko v celoti, ker je sedanje stanje posledica dosedanjega dolgotrajnega sistema. Res je, da je danes pomanjkanje lokomotiv in vagonov precej občutljivo. Toda to se najbolj občuti prav za prav v Bosni, na naših ozkotirnih železnicah. V Bosni je vsega skupaj 80 vagonov na razpolago za lesno industrijo. Bosna ima 1 milijon 500 tisoč desk, ki jih mora izvoziti v pristanišča. Glede drugih krajev ne morem trditi, da bi bilo pomanjkanje vagonov aktualno, toda lahko nastopi.

Kje so torej vzroki? Vagonov in lokomotiv imamo v naši državi prav za prav zadosti. Toda bistvena napaka dosedanje železniške politike prejšnjih sistemov je bila ta, da se niso na delavcih popravljali, niti se ni zadosti pazilo nanje. Ko so prihajale lokomotive in vagoni na račun

V zakon so sprejeta načela samouprave in sicer tako glede organizacije cestnih samoupravnih enot, kakor glede načina plačevanja prispevkov. Isto velja glede razporeditve cest. V prihodnjih določbah so roki, kdaj stopi zakon v veljavo. Kjer so cestni odbori, ki so že konstituirani, ostane njih poslovanje nespremenjeno. Še ne izvršene volitve cestnih odborov se izvedejo po dosedanjih predpisih. Zakon vsebuje splošna načela, ki se izvedejo s posebnim pravilnikom in oblastno uredbo. Kategorije samoupravnih cest so te-le: oblastne ceste I. in II. vrste, železniške dovozne ceste, občinske ceste I. in II. vrste. Kuluk je fakultativen.

reparacij, se je mislilo, da tega ne bo konec. Radi tega se je radi najmanjšega defekta enostavno puščalo lokomotive in vagoni brez popravila.

V tej zvezi je naravno, da so naše delavnice preslabo preskrbljene. Kaj pomaga še tako visoko število vagonov in lokomotiv, če jih nimamo kam spraviti, oziroma če niso kurilnice in delavnice opremljene z materialom, da vsak defekt takoj popravijo. Trenutno bo ministrstvo najbrž vztrajalo na tem, da uredi vprašanje popravil vagonov in cpremi delavnice in kurilnice, preskrbi prostore in strehe za vse vagoni. Pregledal se bo tudi ves naš železniški park, in pri tehničnih napravah se bo namesilo tehnično osebje.

Nadaljnje vprašanje se tiče nabave premoga. Dosedaj se premog ni tako natančno izbiral, marveč se je gledalo na strankarstvo, oziroma na pristaštvo. Kurili smo s premogom, ki ni bil prikladen za lokomotive in jih je kvečjemu kvaril. Za brzovlake za mednarodni in krajevni promet, za osebne vlake in gorske železnice bi se nabavljali angleški ali pruski premog. Za železnice po ravninah naj bi se uporabljal domač premog, toda tudi tega je treba strogo kvalificirati.

Vprašanje nabav je težavno in najvažnejše. V teku je nabava za 1.500 milj. Din. Pozabiti ni na vsakdanje nabave in na nabave materiala, ki se našim železnicam prilagoduje. O tem bomo strogo vodili račun.

Prepričan sem, da se bo s spremembo osebja, politike in z avtoritativno osebnostjo gosp. ministra ter z ukinitvijo glavnega ravnateljstva in emotreno razporeditvijo vsega železniškega osebja tudi pri našem železniškem prometu prišlo v stadij aktivnosti. Za to je potrebno več časa, četudi nekaj let.

Federativna organizacija časnikarjev

Belgrad, 26. aprila. (Tel. Slov.) Osrednja uprava Jugoslovanskega novinarskega združenja je izdala tale komuniké:

Notranje ministrstvo je 25. aprila dostavilo osrednji upravi JNU nova pravila JNU, ki so bila sprejeta na kongresu 30. decembra 1928 v Ljubljani. Na podlagi tega potrdila se bo spopolnilo delo JNU v odsekih. Izvolil se bo nov odbor osrednje uprave, katere predsednik je Franc Smodej, glavni tajnik pa Milovanović. Nova pravila JNU stopijo takoj v veljavo. Na podlagi teh pravil se bo JNU preobnavala na federativni podlagi, za katero so se izjavili vsi jugoslovanski časnikarji. Osrednja uprava je sklicala za 28. aprila plenarno sejo, na kateri se bo uredilo, kako naj se izvedejo nova pravila in kdaj naj se skliče novi kongres JNU. Na seji se bo obravnavalo o organizaciji časniških društev v Belgradu, Zagrebu, Ljubljani, Novem Sadu in Sarajevu.

Ta opozicija pa je bila kmalu udušena, in sicer z mnogo milejšimi sredstvi nego upor Trockega. Zdaj se zbira v Moskvi XVI. kongres komunistične stranke Rusije in spor se je že v predkonferencah zelo ublažil, če ne popolnoma likvidiral. Sicer ima desničarska opozicija za seboj simpatije mogoče večine stranke in prebivalstva, pa se je kljub temu gotovo 90% strankarjev odločno izreklo proti vsakemu igranju z opozicijo na škodo nujno potrebne discipline in zunanje enotnosti. Položaj Rusije to zahteva in Stalin ostane, ker je slej ko prej potrebna močna roka.

jevu, ki bodo na podlagi federativne zveze tvorile skupno zvezo z osrednjo upravo v Belgradu. Poleg tega bo plenum obravnaval razna časniškarska vprašanja o zaposlitvi časnikarjev, o uredbi, o pokojninskem skladu in drugo.

Uprava se bo bavila z organizacijo tiskovne male antante, ki se je radi znanega incidenta sama razšla. V novi tiskovni mali antanti, ki bo v zvezi z JNU, bodo zastopani najboljši časnikarji iz države, kar bo popolnoma odgovarjalo ideji male antante.

Stanovanjski zakon podpisan

Belgrad, 26. aprila. (Tel. Slov.) Minister za soc. politiko dr. Mate Drinković je bil danes v avdienci. Pri tej priliki je Nj. Vel. kralj podpisal stanovanjski zakon, ki se bo jutri objavil v »Službenih Novinah«.

Ne v Argentinijo!

Iz Argentine poročajo, da sta se v krajih, kjer bivajo slovenski naseljenci, pojavili lepra in malarija. Zato se delavci opozarjajo, da se v te kraje ne podajajo.

Splitske vesti

Sibenik, 26. apr. (Tel. Slov.) Tu se je ustanovila podružnica splitske borze dela. V njeno področje spada severna Dalmacija, kjer je več močnih delavskih centrov, n. pr. Siverić.

Zahvala Slovenije

Brzjavka ljubljanske oblasti

Komisar ljubljanske samoupravne oblasti je poslal dne 26. t. m. Nj. Vel. kralju z ozirom na to, da je dovolil ljubljanski univerzi da sme nositi v naslovu Njegovo Visoka ime nastopno zahvalno brzjavko:

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru I.

Prebivalstvo ljubljanske oblasti se je vzradostilo ob Najvišji odliki, ki jo je Vaše Veličanstvo izkazalo ljubljanski univerzi, ko je blagovolilo dovoliti, da se sme nazivati z Visokim imenom Vašega Veličanstva.

V tej Najvišji odliki vidi prebivalstvo ljubljanske oblasti posebno naklonjenost Vašega Veličanstva do našega najvišjega prosvetnega ognjišča, priznanje naporu in stremljenju slovenske znanosti in Najvišjo vzpodbudo k delu za njeno mirno in uspešno znanstveno delo v čast in korist narodu in državi.

Ko tolmačim ta čuvstva našega ljudstva, se v njegovem imenu Vašemu Veličanstvu iskreno zahvaljujem, zagotavljam Vas svoje globoke vdanosti.

Komisar ljubljanske samoupravne oblasti

dr. Natlačen Marko.

Zahvala mariborske oblasti

Včeraj je odposlal komisar mariborske oblasti Nj. Vel. kralju sledečo udanostno brzjavko:

Njegovemu Veličanstvu Kralju Aleksandru I.

Beograd.

Vest, da je Vaše Veličanstvo blagovolilo dovoliti, da nosi naša univerza v Ljubljani ime Vašega Veličanstva, je znova napolnila srca vsega prebivalstva mariborske oblasti s čutom globoke hvalečnosti in vžhičenosti do Vašega Veličanstva. Narod vidi v tem činu očetovsko naklonjenost svojega kralja in vladarja do svoje najvišje in najdražje mu kulturne inštitucije. Kot tolmač razpoloženja kličem zopet in zopet: Živijo naš kralj Aleksander I.

Za oblastno samoupravo mariborske oblasti:

Dr. Leskovar.

Brzjavka zbornice za TOI

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru I.

Beograd.

Vaše Veličanstvo je blagovolilo prevzeti pokroviteljstvo proslave desetletnice ustanovitve ljubljanskega vseučilišča in dovoliti, da sprejme ljubljanko vseučilišče v svoj naslov visoko ime Vašega Veličanstva. V iskreni radosti vse Slovenije na plemenitem ukrepu, ki je svetla odlika našega vseučilišča v Ljubljani, prosi Zbornica za trgovino, obrt in industrijo kot zastopnica gospodarskih krogov Slovenije, da sprejme Vaše Veličanstvo za najvišje priznanje našemu ljubljanskemu vseučilišču odkritosrečno zagotovilo njene resnične udanosti in globoke zahvalnosti.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo:

Predsednik: Ivan Jelačin ml.;
generalni tajnik: dr. Fran Windischer.

Mariborska Prosvetna zveza kralju

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru I.

Velikodušno dovoljenje Vašega Veličanstva, da sme naš najvišji prosvetni zavod, naša univerza v Ljubljani, nositi ime Vašega Veličanstva, je napolnilo vse prosvetne organizacije v Sloveniji z veliko radostjo. Univerza je ne samo krona kulturnih stremeljenj našega naroda, marveč tudi žarišče narodne kulture in neusahljivo vrelo, iz katerega črpa sile in sredstva naša ljudska prosveta. V čuvstvu najglobokejše hvalečnosti in iskrene vdanosti kličem: Živel visoki protektor naše narodne prosvete kralj Aleksander I.

Za Prosvetno zvezo v Mariboru:

Dr. Josip Hohnjec,
predsednik.

Produkcija sladkorne repe rajonirana

Belgrad, 26. aprila. (Tel. Slov.) Minister Frangeš je dal na zahtevo pridelovalcev sladkorne pese, ki so zahtevali ugodnejše cene za peso, ki jo prodajajo tovarnam, izjavo, da se področja za posamezne tovarne rajonirajo. Vsaka tovarna dobi svoj rajon, kjer kupuje sladkorno peso, da ne bo nadprodukcije in konkurence v istem področju.

Vsebinska veleizdajalskega sporazuma

»Politika« priobčuje še te podrobnosti o sporazumu, sklenjenem med dr. Paveličem in macedonskim odborom.

»D. Ante Pavelič je odpotoval v Sofijo po sporazumu, ki je bil sklenjen med njim in dr. Staniševim, predsednikom Macedonskega nacionalnega odbora koncem marca, na povratku dr. Staniševa iz Zeneve. Pri tej priliki je bil dosežen načelen sporazum o sodelovanju med Nacionalnim odborom in Hrvatsko revolucionarno organizacijo, v katerem imenu se je pogajal dr. Pavelič.

Ta načelen sporazum je bil potem podrobno razpravljan in določen ob priliki dr. Paveličevega bivanja v Sofiji.

Po tem sporazumu se obvezujeta macedonski nacionalni odbor in Hrvatska revolucionarna organizacija, da bosta sodelovala v vseh vprašanjih, ki se tičejo skupnih interesov hrvatskega in bolgarskega naroda, zlasti emigracije iz Macedonije. V bodoče bosta obe organizaciji, hrv. revolucionarna organizacija seveda pod drugim imenom, vodili skupno akcijo pred vsemi mednarodnimi forumi, zasebnimi društvi (kot Balkanski odbor v Londonu, Liga za zaščito človeških pravic, ki je pod komunističnim vplivom itd.). Pa tudi v časopisni polemiki bo ena skupina upoštevala vedno interese druge skupine.

Sklenjeno je bilo, da se podvzame med jugoslovanskimi izseljenci v Ameriki, ki so v največjem številu iz hrvatskih krajev in sicer precej slabo razporejeni do naše kraljevine, energična akcija proti naši državi. Ta akcija bi se vodila vzporedno z akcijo, ki jo že vodi Nacionalni odbor v Ameriki po svojih odposlancih, ki so obenem odposlanci macedonske revolucionarne organizacije. Potrebna navodila bo prinesla tem odposlancem gospodična Kirkova, ki je uradnica v tiskovnem oddelku in obenem tudi duša številnih akcij komiteta v tujini. Ta akcija naj bi gromotno zasigurala akcijo hrvatskih emigrantov.

Ravno tako je sklenjeno, da se prične na Dunaju izdajati list, ki bi obenem zagovarjal interes Mac. nacionalnega odbora in »hrvatskih emigrantov«. Hrvatska revolucionarna organizacija pa bi še naprej izdajala svoj tajni zapisnik, ki bi se redno pošiljal Mac. nacionalnemu odboru in uplivnejšim bolgarskim in tujim politikom.

Poleg te bolj propagandistične akcije pa bi morala dr. Pavelič in Perčec proučiti po navodilih macedonskih revolucionarjev še organizacijo delovanja Macedonske revolucionarne organizacije in sicer tako v preteklosti, ter tudi še v časih turške nadvlade. Po trditvi zaupnikov je bilo Paveliču in Perčecu nasvetovano, da že v Hrvatski obstoječo omladinsko revolucionarno organizacijo razširita, ker da je sedaj prilika silno ugodna, ker da je omladina prenasajena mrznje proti današnji ureditvi države.

Po vesteh iz istega vira sta bila Pavelič in Perčec večkrat v dotiku z Ivanom Mihajlovim in njegovo okolišino.

Bolgarski komitet pripravlja nove upade

Iz Skoplja se poroča »Vremenu«: Nekaj dni sem se opazajo na bolgarskem ozemlju ob naši meji velike priprave komitskih čet za upade na naše ozemlje. Komiti mobilizirajo kmete iz obmejnih bolgarskih vasi in jih silijo, da popravljajo ceste in mostove ob naši meji. V zadnjih dneh se je nadalje zbralo veliko število komitov v Čustendilu, Džumaji, Petriču in po vseh večjih vaseh ob meji. V Petriču se vrše priprave za napad na naše ozemlje. Komite vežbajo vsak dan bolgarski oficirji.

Zopet krvav obračun med makedonstvujušimi

Na eni strani skuša macedonski revolucionarni komitet s pomočjo bolgarske vlade v tujini silno povečati prihod hrvatskih emigrantov v Sofiji, ki v resnici ne predstavljajo nikogar drugega, ko samega sebe in ki jih je vsa kmetijska javnost odklonila, pa vladajo na drugi strani med makedonstvujušimi še nadalje krvavi boji. Nasprotje med protogrovcem in pristaši Vanče Mihajlova je vedno večje in menda ne bo boj med obema strujama končan prej, dokler ne bo ena od njih čisto iztrebljena.

Ti boji med pristaši obeh struj se odigravajo po navadi sredi Sofije. Tako je prišlo pred dvema dnevi pred kavarno »Sofija« do krvavega obračuna med pristaši obeh struj. Konflikt je odločil revolver in na tleh je obležal pristaš Vanče Mihajlova. Morilec je pobegnil in ga policija ni mogla izslediti.

Zagrebske vesti

Zagreb, 26. aprila.

Novi buenosaireski poslanik dr. Stražnički je danes odpotoval na svoje novo mesto. Na kolodvor so ga spremili njegovi mnogobrojni prijatelji in veliko število slušateljev. Z njim je odpotovala tudi njegova obitelj.

Novi dubrovniški škof dr. Ivan Carevič bo, kakor čujemo, posvečen v Zagrebu od zagrebskega nadškofa dr. Bauerja. Novi škof bo nastopil svoje mesto dne 15. maja.

Člana higienskega odseka pri Društvu narodov dr. Tixier in Molsen sta se mudila v Zagrebu. Pregledala sta vse higienske ustanove in SUZOR. O higienski organizaciji v Zagrebu sta se pohvalno izrazila.

Še eno opravičilo Bolgarske

Tudi »Demokratski Zgovor« proti dopustitvi vsake ilegalne akcije

Sofija, 26. aprila. (Tel. Slov.) Poleg oficijelnih diplomatskih akcij, ki so se začele v ponedeljek s posetom jugoslovanskega poslanika Nešića pri zunanjem ministru Burovu in ki so se včeraj končala s tem, da je Burov izrazil obžalovanje Bolgarije, skuša tudi oficijozni »Demokratski Zgovor« položaj nekoliko omiliti. Podal je izjavo, da Bolgarska v svoji mirovni politiki in lojalnosti ne more pripustiti nobenih ilegalnih akcij in tudi nobenih nastopov proti državnim poglavarjem sosednih držav. Če se je to dosedaj

zgodilo, se je zgodilo samo zato, ker Bolgarska ni mogla predvideti takih možnosti. Vlada bo vedno v stanju, izsiliti respektiranje zakonov in bo nadaljevala politiko za ohranitev prijateljstva z Jugoslavijo. V Sofiji se govori, da je vladalo v Belgradu posebno ogorčenje radi tega, da so se udeležili banketa na čast obeh hrvatskih emigrantov tudi aktivni državni uradniki in soproga voditelja macedoncev Ivana Mihajlova, ki je, kakor znano, izvršila atentat v dunajskem dvornem gledališču.

Amerika poseže v drugič v razorožitvena pogajanja

Zbližanje med Ameriko in Francijo

Zeneva, 26. apr. (Tel. »Slov.«) Predsednik Združenih držav je drugič posegel v ženevska razorožitvena pogajanja in zdi se, da hoče Hoover vsaj enkrat še na tem zasedanju razorožitvene komisije povzročiti odločitev.

Danes dopoldne se je v nadaljevanju včerajšnjih posvetovanj dve uri razpravljalo o zračnih bojnih silah, potem pa se je začela razprava o bojnih silah na kopnem. Za razpravo je nemški delegat grof Bernsdorff pripravljen obširen govor.

Poprej pa je še zahteval besedo ameriški delegat Gibson za važno izjavo. Gibson, ki je doslej v vprašanju izvežbanih rezerv vedno zastopal nemško stališče, je izjavil, da ameriška vlada tudi še danes stoji na stališču, da pomenijo izvežbane rezerve znatno ojačenje bojnih sil, da pa je pripravljena, pridružiti se mnenju večine onih držav, ki so v glavnem oboževane na suhem. Ameriška vlada je mnenja, da more priti do konvencije samo z medsebojnimi koncesijami, in da se dožene maksimum koncesij, je treba zvedeti od drugih delegacij, katere največje koncesije so priprav-

ljene dati. Oblika in vsebina Gibsonovih izjav je komisijo presenetila tako, da je nemški delegat grof Bernsdorff izjavil, da hoče Gibsonove izjave do ponedeljka proučiti, potem pa še le govoriti.

Francoski delegat Massigly je po Gibsonovem govoru rekel, da je to zgodovinska izjava, ki bo prinesla v razpravo razorožitvene komisije ogromen napredek. Slično se je izjavil tudi japonski delegat Sako, nakar je komisija nadaljnje posvetovanje odgodila na jutri.

Počakati je treba sedaj, kakšne koncesije je pripravljena dovoliti Francija v mornariškem vprašanju. Omeniti je treba, da je Amerika tudi v mornariškem vprašanju že pred dvema letoma podpirala francosko stališče v toliko, da je bila pripravljena, ublažiti svoje stališče glede razdelitve tonaže za posamezne ladijske kategorije s tem, da dopusti koncesije za gotove spremembe v nekaterih ladijskih kategorijah. Te koncesije je Gibson naglašal v svojem prvem govoru, danes pa omenjal v še večji meri.

Ameriško stališče v reparacijskem vprašanju

New York, 26. aprila. (Tel. Slov.) V očividno oficijelno inspiriranem članku poroča »New York Sunday«, da v ameriških vladnih krogih upajo, da bodo evropske vlade še pred koncem leta prišle do sporazuma v evropskih vprašanjih ter da se sedanja pariška konferenca smatra samo za predhodnico končne konference. Metode za doseg končnega sporazuma pa se bodo na drugi konferenci povsem razlikovale od sedanjih. Politična razmotrivanja bodo popolnoma izključena. Delovalo se bo za nov načrt, ki se bo direktno predložil nemški vladi, ne pa dr. Schachtu. Stvar nemške vlade bo potem, da

stavi protipredlog, ki bi se ponudbi zaveznikov bolj približal, kakor sedanji dr. Schachtov predlog. Predsednik Hoover, ki se stalno informira o dogodkih v Parizu, bo še pred koncem sedanjega konference poslal v Pariz svoje predloge v čisto novi formuli, o kateri se sedaj natančneje podatki ne morejo dobiti. Diplomatska pogajanja o tem bi se začela neposredno po zaključku sedanjega pariške konference.

V nasprotju s tem optimističnim naziranjem pa se navzlic vsem demantijem vzdržuje vest, da namerava Parker Gilbert odstopiti.

Streruwitz bo avstrijski kancler

Odločitev pade v ponedeljek

Dunaj, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Smatra se, da bo najbrže postal bodoči zvezni kancler krščansko-socialni narodni poslanec Ernest Streruwitz. Po 24urnih težavnih pogajanjih med koalicijskimi strankami so se danes izjavili tudi Landbund in velenemci v načelu pripravljeni, da se Streruwitzu poveri sestava nove vlade.

Streruwitz je bil rojen l. 1874. v Miesu pri Marjanskih Laznih kot sin državnega in deželnega poslanca. Služil je kot aktivni častnik in absolvirat potem tehnične in juridične študije, potem pa prevzel vodstvo v nekaterih tovarnah za izdelovanje papirja. V vojni je služil kot ritmojster. L. 1923. je bil izvoljen v narodni svet kot zastopnik industrije. On je podpredsednik dunajske trgovinske zbornice in predsednik glavne zveze avstrijskih industrijcev.

Povratek indijske ustavne komisije

Strah pred atentatorji

London, 26. aprila. (Tel. Slov.) Indijska ustavna komisija je pod predsedstvom Johna Simona danes opoldne dospela v Folkeston. Policija, ki se je bala atentata, je odredila tako velike varnostne ukrepe, kakršnih v Angliji dosedaj še ni bilo. Na poti v London je dovolil Simon intervju, v katerem je izjavil, da se bodo razprave

nadaljevale v Londonu 18. junija. Takrat bodo dospeli v London zastopniki indijskega parlamenta, ki se bodo mogli udeleževati posvetovanj. Člani komisije bodo sestavljeni iz vseh strank, da se ustavno vprašanje ne bo izrabljalo za volilni boj.

Držbene vesti

Varšava, 26. apr. (Tel. »Slov.«) Dve poljski vojaški letali sta pri letu iz Horna v Varšavo zašli v velik snežni vihar. Eno izmed letal je srečno pristalo na tleh brez poškodbe, drugo pa je padlo v vodo, in sta oba pilota utonila.

London, 26. apr. (Tel. »Slov.«) Wolfv urad poroča iz Mehike, da bodo redovnice Conception, ki je bila radi udeležbe pri umoru Obregona obsojena na 20 let ječe, prepeljali v slaboglasno kazensko kolonijo Las tres Marias, ki se nahaja na tako zvanem mehiškem hudičevem otoku.

Telefonska zveza z Grško

Belgrad, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) Sporazum za uvedbo telefonske zveze med Grčijo in Jugoslavijo je podpisan. Grčija bo zgradila progo Gjevgelija—Solun, s čimer bo zveza vpostavljena. Z delom bo grška vlada pričela te dni. Obenem se bo izpopolnil telefonski aparat med obema državama.

Tiskovne pravde v Zagrebu

Zagreb, 26. apr. (Tel. »Slov.«) Odgovorni urednik »Večera« Juraj Vilović se je čutil žaljenega radi pisanja »Narodne Politike« in je čutil njenega odgovornega urednika. Spor se nanaša na članek »Depravacija tiska«, v katerem je »N. P.« nastopila zoper pisavo »Večera« o Sv. očetu. Prav tako je neki sotrudnik »Večera« tožil »Narodno Politiko« in književnika Jakovljeviča radi nekega njegovega članka, ki ga je »N. P.« objavila za časa Jožefine Bakerjeve v Zagrebu.

Posvetovalni odbor pri drž.

računovodstvu

Belgrad, 26. aprila. (Tel. »Slov.«) S kraljevim ukazom od 25. aprila se je ustanovil pri drž. računovodstvu v finančnem ministristvu svetovadni odbor, v katerega so vstopili Atanasije Prodanović, sodnik kasacijskega sodišča v Belgradu, Milan Nešković, isto, dr. Čeda Mitrović, belgradski vseuč. rektor, dr. Dragoljub Arangjelović, belgr. vseuč. profesor, Nikola Pavlović, državni pravdnik, Mihajlo Jovanović, glavni ravnatelj, Aleksije Popović, sodnik apelacijskega sodišča v Belgradu, Štefan Sekerežović za trgovinsko zbornico, Vasilije Jovanović za industrijsko zbornico, Jezdimir Širokić za inženersko zbornico, Ivan Varga za glavno zadržno zvezo.

Belgrajske vesti

Belgrad, 26. aprila.

Nj. Vel. kralj je sprejel v avdienco predsednika vlade Petra Živkovića. Nadalje je sprejel v avdienco francoskega vseučiliškega profesorja iz Pariza Pierra Delpesa.

Stepanovićevo zdravstveno stanje se je v teku današnjega dne zelo poslabšalo. Noč je sicer mirno prešpal. Zjutraj pa se je stanje obrnilo na slabo.

Naš novi poslanik v Bruxelessu Peter Pešić je istočasno akreditiran za našega poslanika v vojvodini Luksemburški.

Trgovinsko ministristvo razglasa, da sprejema minister stranke v torek in petek od 11 do 12. Drugi načelniki pa sprejemajo stranke vsak dan, toda samo od 11 do 12.

V kmetijskem ministristvu se je vršila daljša konferenca, na kateri se je končno odločilo, kako bo ministristvo organizirano v odsekih.

Poljskega poslanika Papinskega je sprejel zastopnik zunanjega ministra dr. Kumanič.

Vprašanje vojne odškodnine v Sloveniji in Primorju, ki se je obravnavalo na seji finančno-gospodarskega odbora, se je odstopilo reparacijski komisiji v razpravo.

Pogajanja za revizijo dolgoročnih pogodb se bo v ponedeljek nadaljevala v ministristvu za gozdarstvo. Na vrsto pride tvrdka »Ugalje iz Bosne. V torek pa pridejo na vrsto tvrdke iz Hrvatske in Slavonije.

Sporazum z državnim monopolom se je dosegel kot rezultat potovanja dr. Frangeša po Južni Srbiji, da se reširi področje sajenja tobaka tudi v Južni Srbiji in sicer povsod, kjer so makova polja pozebla.

Proces proti Paniši Račiću se bo pričel dne 27. maja.

Svečana proslava Lessingove 200 letnice rojstva se je danes vršila na slovesen način na belgrajski univerzi. Predavala sta profesorja dr. Bogdan Popović in dr. Tribunac. Predavanja se je udeležil tudi nemški poslanik na našem dvoru Köstner.

Novoimencovani član uprave monopolov Henry Goidber je prispel kot zastopnik francoskih porterjev in se udeležil seje uprave monopolov.

Premeščena je v Novo mesto po službeni potrebi suplenta na III. gimn. v Ljubljani Milena Mohorič.

J. Strauss: Čičan — baron

(K premieri 26. t. m. v ljublj. operi.)

Zoper izvedbo te melodiozne, na sebi dobre opere gotovo ne bi imel pomislekov. Izvajanja običajno: običajna operetna zasedba, običajno »kreativce«, med katerimi vidim in čujejo dobro peto ali igralski nepriljen komične, ali pa pevsko vloge izvajane po izrazitih nepevecih, ali take, ki so igralski srednja pot med opereto in glumaštvom. Pa to smo že večkrat povedali.

No, sedaj imamo v Ljubljani nekaj, kar prej nismo imeli: imamo opereto, operetno osebo in operetno publiko. Dobro: zabavi svoje, operni blagajni svoje. Toda, ne bi bilo dobro, če bi se začelo pretiravanje v smeri operete, ki naj bi bila zgolj odlih. Snoči jebilo aplavza, vencev, navdušenja... dva meseca bodo mlade punčke ponavljale Povhove »vieve« — no, prav. Toda vendar — narodni slovenski — glej, kakšno seme seje v svojo mladež... ne pusti, da so ji Povhovi »vieve« najvišji in edini ideal! Ne pusti, da bi opere dosegale pri nas jubilejne predstave!

Vloge so imeli: Povhe, Drenovec, Peček, Janko, Hitič, Polčeva, Ribičeva, Španova, Balatkova

Sreča lovca

je odvrgel od razpeloženja. Lovci naj si za to nabavijo sijajno pelerino iz pristnega kamelharlodna. To specialiteto tudi samo tvrdka

Orago Schwab v Ljubljani

Kaj je novega

Koledar

Sobota, 27. aprila. Peter Kanizij, Peregrin, Zita, Anastazij. — Jutri: Pavel od Križa, Vital.

Za oblastni arhiv v Mariboru

Maribor, dne 26. aprila 1929.

V četrtek, dne 25. t. m., se je vršila na velikem županstvu mariborske oblasti na pobudo tukajšnjega Zgodovinskega društva važna anketa, ki so se je udeležili pomožni škof dr. Ivan Tomažič za ordinarijat, prosvetni šef dr. Kotnik za velikega župana, Jože Kroselj za komisarja mariborske oblasti, bogosl. prof. dr. Močnik za marib. bogoslovje, mag. svetnik Rodošek za mestno občino, ravnatelj dr. Tomišek za profesorsko društvo, dr. Strmšek za Zgodovinsko društvo, s. s. dr. Travner, prof. Baš za Muzejsko društvo ter učitelj Habermann za pedagoško centralo. Na anketi se je razpravljalo vprašanje ustanovitve oblastnega arhiva v Mariboru. Uvodoma je s strokovnega vidika razgrnil aktualnost zadevnega vprašanja prelat dr. Kovačič v vsestransko utemeljenem referatu. Ob njegovih izjavah se je pojasnilo dejansko stanje: dokumenti domače povestnice, shranjeni in zanemarljivi po raznih graščinah mariborske oblasti, gredo v zgubo. Uničujejo se. Dogodilo se je celo, da so se v par slučajih podajale dragocene zgodovinske listine kot papir, ki more služiti še samo za zavijanje. Ob dvanajsti uri smo že in potrebno je, da se ustanovi oblastni arhiv za mariborsko oblast s sedežem v Mariboru. Ker pa nima Zgodovinsko društvo dovolj avtoritete in tudi ne potrebnih finančnih sredstev na razpolago, naj bi to iniciativno vzela oblast v svoje roke, ki bo imela dovolj avtoritete, da bo mogla izposlovati iz raznih graščinskih arhivov predajo dokumentov za našo povestnico važnih in dragocenih. Po izjavah prelata dr. Kovačiča se je ob pristanku vseh navzočih sprejela tozadevna resolucija, v kateri se naslavlja na komisarja mariborske oblasti prošnja, da ustanovi javen oblastni arhiv; obenem pa se naproša tudi minister prosvete, da dodeli kvalificirano srednjošolsko moč temu oblastnemu arhivu.

Romanlika mariborskih tihotapcev

Maribor, 26. aprila.

Pribrzel je v nočni uri iz šentilja sem osebnih vlak ter se blizal lajtersperskemu tunelu. Kakor bi trenil pomoli iz oken cela vrsta rok; na levo in desno letijo omoti, tihotapska roba. Pa je bilo stražnikovo oko čuječe. Skočil je fin. stražnik z drvečega vlaka, celo kopica moških je bila ob progi ter pobirala omote. Med njimi tudi ženska. Proti stražniku nameri tihotapec browning in sproži. K sreči je švignila krogla mimo stražnikove glave. Ženska pa je bila počasnejša nog. In se je zgodilo, da jo je stražnik ujel ter aretirat. Omot s saharinom je štrlel izpod pazduhe. Kakor bi trenil pa se začuje od strani jok otrok; njeni so. Brez matere ne morejo domov, z njo v zapor ne smejo. In ker ni občina prevzela otrok v varstvo, so tihotapko — neko Marijo P. iz Melja — pustili na prosto. Naslednjega dne se je morala zopet javiti pri tukajšnjem carinskem uradu; privedla je zopet s seboj petorico otrok. In so jo zopet izpustili... Kazen, ki jo čaka, je precej trda. Do 30.000 Din lahko gre. In otroci...?

Dva strela v gozdu

St. Rupert nad Laškim, 25. aprila.

V sredo, dne 24. aprila je gnil posestnikov sin, Alojz Klinar z Kamilom Zelič iz Svetine pri Celju pod Sv. Petrom prodanega vola v Tveč k Antonu Aškercu. »Za potokom« ju v temni noči sreča neznan moški, ki ju vpraša, kam ženeta voja in ali se kmalu vrneta. Komaj se je bil neznanec malo oddaljil, ustrelil s puško za njima.

Klinar je dobil šibre v noge, Zelič pa v prsa. Z veliko težavo sta se oba privlekla domov. Zločinec je tako pobegnil in izginil. Klinar je manj nevarno ranjen, Zeličeva rana pa je smrtno nevarna. Ni še znano, kaj je hotel neznan zločinec.

A. P. Čehov:

Odlikovanje

Učitelj nižje vojne gimnazije, kolegijski registrator Lev Pustjakov, je stanoval skupaj s svojim prijateljem poročnikom Ledencovim. K temu se tudi odpravi na novo leto zjutraj.

»Vidiš, Griša, stvar je taka!« pripoveduje poročniku po navadni čestitki za novo leto. »Ne bi te nadlegoval, če ne bi bila skrajna sila. Dragi, da danes mi posodi svojega Stanislava.« Saj veš, da sem povabljen na kosilo k trgovcu Špičkinu, katerega poznaš, da je lopov: odlikovanja ima strašno rad in te še ne pogleda, če ti pod vratom ali v gumbnici nič ne niha... Poleg tega ima pa še dve hčeri. Nasto, ki jo poznaš in Zino... Govorim ti kot prijatelj in vem, da me razumeš, dragi tovariš. Daj, usmili se me!«

Pustjakovu se je med govorom zapletal jezik, ves je bil rdeč in plašno je gledal v vrata. Poročnik ga je odzmerjal, vendar se je dal prepsiti.

Ob dveh popoldne se je Pustjakov že vozil k Špičkinu, nekoliko si je odpel suknjo in si gledal na prsa, kjer se je blestel ko zlato in se prelivaj v emailu tuji Stanislav.

»Malo več spoštovanja že čutiš sam do sebe!« je mislil učitelj in pokajševal. »Tako majhen kosček, ki ni vreden več kot pet rubljev, pa kakšno moč ima!«

Prišedši do Špičkinove hiše, si je odpel suknjo in počasi plačal vozniaka. Voznik je, kot je bilo videti, kar okamenel, ko je zagledal poplete, gumbe in Stanislava. Pustjakov je zadovoljno pogrnil in odšel v hišo. Ko si je slačil

* Red Sv. Stanislava.

Boj za treznost

V nedeljo je »Slovenec« sicer kratko poročal o sobotni abstinenčni akademiji v »Unionu«. Toda prireditelji in prireditelji sami pa zaslužijo več pozornosti že z ozirom na to, da so to izvedli srednješolci in to v tako kratkem času in taki obsežnosti. Kar se pred leti ni moglo spraviti skupaj v več mesecih, napravi organizirana mladina danes v dveh, treh tednih. Seveda igra pri tem pomembno vlogo navdušenje in zanimanje. Tega pa je danes dovolj. Poleg tega je šteti abstinenco med tiste činitele, ki bodo iz današnje mladine stvorili našo bodočnost.

Priredili so akademijo abstinenčni krožki na I., II. in III. državni gimnaziji v Ljubljani, dasi na I. gimnaziji krožek obstoja le de jure in sodelujejo učenci bolj pri P. R. K. in »Kremenu«. Za prireditve je pač značilna aktivnost abstinenčnih krožkov II. in III. drž. gimnazije. Pred vsem je treba poudariti dejstvo, da je od III. drž. gimnazije s približno 400 dijaki 305 članov krožka (76 odstotkov). Vsekakor razveseljivo. Na II. državni je sicer manj članov, vendar je tudi število 250 lepo (24 odstotkov). Krožek sta pod pokroviteljstvom »Svete vojske«. Posamezno pa izvaja pokroviteljstvo na II. drž. gimnaziji g. prof. dr. Žagar, na III. državni pa g. prof. dr. Bohinjec. Zasluga za krožkov razmah ne pripade toliko organizaciji sami, marveč duhu časa. Sport, turizem, današnji rekordni sistem zahtevajo treznega človeka.

O delovanju krožkov je treba omeniti način širjenja ideje treznosti med člani. Kot vsako društvo, imajo tudi krožki svoje sestanke, diskusije, predavanja, filmska predavanja (tudi s skioptikonom), prireditve, naročajo se listi, brošure itd. Sicer bo o delovanju abstinenčnega krožka III. drž. gimnazije (morda tudi II. drž. gimnazije) podana slika na šolski razstavi koncem meseca junija. — Prireditve abstinenčnih krožkov so dosedaj vse sijajno uspele. Prav tako tudi zadnja 20. aprila v »Unionu«. Svečanost in velik pomen je pridobila prireditve tudi s tem, da sta abstinenčna krožka II. in III. drž. gimnazije razvila prapore. To so prvi prapori abstinentov pri nas. Pred razvitjem so bili na vpogled občinstvu v izložbah tvrde Magdič in tvrdke Šimenc v Selenburgovi ulici. Načrt za prapore je napravil profesor risanja g. Ančik, izdelala pa je prapor »Naša Sloga«.

Lepo je potekla akademija, ki so jo posetili ugledni ljubljanski meščani, med njimi tudi zastopniki raznih oblasti in korporacij. Krožkom na tej prireditvi častitamo in želimo še mnogo sreče in uspeha na tem nahu in boljše in trezno bodočnost. Pozivamo vse, da podpirajo te mlade in navdušene abstinentne in abstinentke, ker v njih je rešitev našega ljudstva iz valov morja solza in iz potokov krvi, ki je tekla in še teče po naših tleh. Prosimo oblast, da pri izvajanju zakona ne pozna drugega kot strogo in natančno. Naj tudi vsak sam premisli, kaj je boljše: piti in zapravljati — ali ne piti in si privoščiti od prihranjenega denarja boljše in tečnejšo hrano.

Končno. Ta teden je uradno »Treznostni teden«. Spominjajte se nesrečnih žrtev, ki so padle pod orožjem alkohola.

Naj vsaj treznostni teden ne bo oskrunjen z nezmernostjo.

Premagajte se — pa boste tudi Vi junaki! Živeli mladi junaki! Živeli tudi stari junaki!

Vinogradi v Prlekiji

Kaj prerokujejo?

Sv. Miklavž pri Ormožu 25. aprila.

April se bliža h koncu. Vreme se igra ko da smo na koncu februarja ali v začetku marca. Zjutraj mraz, potem nekoliko solnca, oblaki, dež, celo sneg (včeraj popoldne). Temu primerna je slika, ki jo nudijo polja, travniki, sadovnjaki in vinogradi. Zlastno je zlasti v vinogradih. Delo se je že zdavnaj začelo, a nikdo ne ve, ali bo trud vsaj nekoliko plačal. Obeta se zelo malo. Les je še suh in ako bo še vnaprej tako vreme, še dolgo ne bo poganjal. Napovedi, ki jih podajajo strokovnjaki in vinogradniki, so zelo žalostne. Ako se te prerokbe dopolnijo, bo letos trgatve minimalna in bodo v ugodnem slučaju kvečjemu stroški kriti, ponekod pa niti ti ne. Ti preroki pa tudi za naslednje leto ne napovedujejo

DIŠAVE SLON

v sprednji sobi suknjo, je pogledal v dvorano, kjer je pri veliki mizi že sedelo kakih petnajst oseb pri kosilu. Slišal je pomenek in zvenket posod.

»Kdo pa tam zvoni?« se začuje gospodarjev glas. »Aha, Lev Nikolajevič! Izvolite! Malo ste zamudili, pa nič hudega... Pravkar smo se sedli.«

Pustjakov je napol prsa in dvignil glavo ter mencajoč si roke stopil v dvorano. Tu pa opazi nekaj strašnega. Poleg Zine je sedel za mizo njegov tovariš Trambljan, ki je učil francščino. Če sedaj pokaže odlikovanje Francozu, bi to izzvalo mnogo najbolj neprijetnih vprašanj, da bi se za vekomaj osramotil in prišel ob svoje dobro ime... Prva Pustjakova misel je bila, da odtrga odlikovanje ali pa da se umakne nazaj; toda odlikovanje je bilo trdo pristo, a umakniti se tudi ni bilo mogoče. Hitro je del na odlikovanje desno roko, se sklonil, se nerodno vsem priklonil in ne da bi komu podal roko, se je težko spustil na prazen stol baš nasproti tovarišu Francozu.

»Najbrže se ga je že napil!« si je mislil Špičkin, ko mu je pogledal v zmeden obraz.

Pred Pustjakova so prinesli krožnik juhe. Z levico je prijel žlico, ko pa se je spomnil, da se v odlični družbi ne spodobi jesti z levo roko, je rekel, da je že kosil in da ne bo jedel.

»Sem že jedel! Merci, hvala!...« je zamrmral. »Obiskal sem starega očeta, prota Jelevaja, pa me je prosil... naj kosim.«

V Pustjakovu je kar vrelo od strašne tuge in zlobnega gneva: juha je prijetno dišala in od pečene jesetre se je širil izredno okusen vonj. Učitelj si je skušal oprustiti desno roko in pokriti z odlikovanje z levo, pa se mu je zdelo preveč neprijetno. »Opazili bodo... In roko bi

nič dobrega. Trta je namreč tako uničena, da se letos ne bo dala popraviti in se bodo posledice letošnjega mraza čutili v veliki meri tudi drugo leto. Napovedi so žalostne in vse kaže, da se bodo tudi uresničile, kar pomeni za vse vinogradništvo velik udarec.

Mamica, kaj je to?

Volja malega Tomažka.

Ljubljana, 26. aprila.

Blizu pošte, tik ob pločniku, je stal lep, nov luksuzni avto. Mimo je prišla mlada, elegantno oblečena dama, vodeč za roko triletnega dečka, ki se je bistro oziral okoli sebe in mehanično drobil za mamico. Prišedši do avtomobila, je deček sunkom obstal in zadržal svojo spremljevalko.

»Tomažek, pojdiva! Ne smeja delati napote ljudem, ki prihajajo mimo.«

»Neee...! Povej, kaj je to!«

»To je avto, Tomažek!«

»Neee avto; to kaj je, povej!«

»To je sprednji del avta, kjer je stroj, ki ropota.«

»Pa ne ropotaaaa!«

»Sedaj ne, a če pelje, ropota. Tomažek. Pojdiva!«

»Počakajva, da bo peljal, da bom slišal, kako ropota!«

»Ne utegneva. Tomažek. se nama mudi. — Greva na pomaranče.«

»Ne maram pomaranče. Povej, kaj je tisto, ki se svetli?«

»Ne preblizu. Tomažek. To sta svetiljki.«

»Zakaj svetiljki. saj le dan?«

»Ponoči jih mož prižge. Pojdi. Tomažek.«

»A tedaj, ko jaz spančkam, jih mož prižge? Kateri mož?«

»Tisti, ki sedi v avtu in vozi. Sofer se mu pravi.«

»So-sof? Kje je sofer?«

»V gostilno je šel klobaso ič. Pojdiva!«

»V gostilno? V katero gostilno?«

»Glej, že prihaja! Pojdiva, če ne, bo hud! Pogni! bo stroj, da bo ropotalo in te bo strah.«

»Me ne bo, saj sem že velik. Atok je rekel, da sem velik in ateka ni nič strah. Hočem slišati, kako bo ropotalo!«

Prišel je sofer, mlad, s sivaličico v ustih, v usnjatem povrniku. Za hip je obstalo njegovo oko na malem junaku, ki je stal poleg mamice široko razkoračen in pazljivo zasledoval vsako kretnjo soferjevega sofer se je vsedel za krmilo, se naslonil nazaj in prišnil z nogo na neko pripravo.

»Drrrrrrrr...«

Tomažek je strahoma odskočil in se krčevito oklenil mamine roke. Napravil je srčkano šobico, po rdečih licih se mu usule debele solze, zacenetel je nepotrepljivo z nožicami in prišel nato siliti:

»Mamica, hitro, hitro pojdiva!«

»Čekaj, Tomažek ali čuješ, kako ropota?«

»Neee...! Nočem, da ropota! Po pomarančo pojdiva!«

Ostale vesti

★ 32.780 Din znaša vrednost nagrad, ki jih je razpisal »Slovenec« za svoje naročnike. Pravico do žrebanja za te nagrade ima vsak naročnik. bodisi da je že dosedaj bil naročen na naš dnevnik, bodisi da ga šele sedaj nanovo naroči. Podrobne pogoje vam na željo pošlje uprava »Slovenca«.

★ Smrtna kosa. Umrila je na Sv. Vrh, župnija Trebelno Katarina Kolar, ugledna in krščanska žena. Letos na svečnico je praznovala 50 letnico poroke.

★ Hrvatski dijaki v Sloveniji. V nedeljo se iz Zagreba pripelje v Ljubljano večja skupina dijakov gimnazijcev. Fantje, okrog 150 po številu, si bodo s svojimi profesorji ogledali Ljubljano ter se bodo potem odpeljali dalje na Bled in v Bohinj, kjer bodo v hotelih poleg jezera prenočili. Dijaki si bodo ogledali slap Slavice ter druge krasote Bohinja. Na Bledu bodo obiskali tudi Vintgar. Izlet hrvatskih dijakov v Slovenijo organizira in vodi g. ravnatelj salezijskega konvikta v Zagrebu A. Kastelic.

★ Ali so bili med svetovno vojno internirani kateri Slovenci tudi v Brit. Indiji? Ljubljanski magistrat bi rad to dognal in prosi vsakogar, da mu gre na roko z eventualnimi podatki. Med interniranci, ki so bili v Ahmednagarju, so tudi imena G. I. Ivanuša, R. Ketis in M. Stančič. Ali so to Slovenci, kje so, kdo o njih kaj ve? — Prosimo vse slovenske liste za ponatisek te novice.

★ V topniško podčastniško šolo v Cupriji bo letos sprejetih 200 gojencev. Kandidati ne smejo biti mlajši od 17 in ne starejši od 21 let. Lastno-ročno pisne prošnje in kolekovane s pet dinarskim kolekom je predložiti poveljniku topniške podčastniške šole v Cupriji najkasneje do 27. septembra t. l. Kandidati, ki so dovršili 6 razredov gimnazije

ali realke, imajo čim dovrše šolo, pravico do vstopa v vojno akademijo. Natančnejši sprejemni pogoji so razvidni iz službenega vojnega lista št. 16 od 20. aprila t. l., ki je na razpolago pri vojnih okrožjih in vseh orožniških postajah.

★ Vreme 26. aprila ob 8 zjutraj: Ljubljana: barom 761,6, topl. min. 6,4 C, maks. 15 C. Mirno. Dežja 0,1 mm. — Maribor: barom. 760,9, topl. min. 5 C, maks. 13 C. Mirno. Dež po sedmih. — Zagreb: barom. 761,9, topl. min. 6 C, maks. 17 C. Mirno. Dež po sedmih. — Belgrad: barom. 761,6, topl. min. 7 C, maks. 15 C. Mirno. Lepo. — Skopje: barom. 763,9, topl. min. 4 C, maks. 17 C. Mirno. Lepo. — Split: barom. 762, topl. min. 9 C, maks. 16 C. Burja. Malo oblačno.

★ Ofenziva s kamenjem. Ni še ugotovljeno, kaj je bil povod njihove strašne jeze, ali tajiti že skoraj ne morejo več, da so bili ravno oni, ki so napravili cel koncentričen napad s kamenjem na hišo posestnika Antona Gruma, gozdnega čuvarja v Zgornji Šiški. So to trije hlapčiči, vsi mladoletni, ki so se hoteli na ta način maščevati bogve zakaj nad Grumom. Ponoči so se priplazili in misleč, da jih Grum ne bo spoznal, so pričeli metati kamenje na streho in pobili skoro vso opeko. Dež kamenja je bil tako gost, da se Grum niti ni upal na prosto, boječ se, da ga napadaleci ne pobijejo s kamenjem. Kljub temu pa jih je spoznal in jih ovadil. Zlikovci, ki so tudi pri sosedu Kunaverju pobili opeko na strehi, sicer odločno trdijo, da oni niso pravi krivci, vendar pa je Grum tako jasno izpovedal, da bodo morali priznati dejanje. Nagrado za njihov hrabri nočni napad pa jim bo podelilo sodišče. Napad s kamenjem se na ljubljanski periferiji vedno bolj množi. Strokovnemu učitelju Alojziju Sajevicu je v pretekli noči nekdo pobil s kamenjem okno.

★ Devet in pol milijona dinarjev je nakazala monopolna uprava tobačni tovarni v Mostarju s nalogo, naj ta znesek razdeli med sadilce tobaka, ki so lani prodali državi tobak, a se je izkazalo, da so sadilci tobaka premalo prejeli za svoj pridelek.

★ Jelena so poklonili Nj. Vel. kralju. Kmetje iz Korenice v Liki so v času visokega snega ujeli velikega jelena, ki je bil zabodil v vas, iščeč hrane. Kmetje krasne živali niso usmrtili, ampak so jelena zvezali in ga odpeljali v nesko stajo. Hranili so ga s senom ter sklenili, da ga ponudijo Nj. Vel. kralju v dar. Kralj je jelena sprejel, obdaroval kmete in poslal v Korenico dvornega lovca, ki je jelena odpeljal v kraljevo lovišče v Sloveniji. Jelen tehtal 300 kg.

★ Za birmo in kanonično vizitacijo kakor za sprejem škofa pripravila Jugoslov. knjigarna cerkvenim zborom: Foerster A. 3 ecce sacerdos magnus (2 za mešani eden za moški zbor) s predpisanimi odgovori din 8. — Grum Ant. 3 podoknice za mešani zbor din 6. — Premrl St. Pozdrav vladiki za mešani zbor din 5.

★ Slavnemu občinstvu in trafikantom v vednost! Udruženje tobačnih trafikantov je vedno delalo na to, da bi Uprava izdala cigarete pakovane v malih škatlicah. Sedaj je uprava pristala na to. V kratkem pridejo v promet Vardar cigarete v škatlicah po 20 komadov, pozneje pa vse ostale cigarete, kar bo gotovo v zadovoljstvo občinstvu. Kakor nas obvešča Uprava državnih monopolov, bo odredila revizijo vseh obstoječih trafik, in reducirala vse nepotrebne. Na ta način hoče izboljšati položaj ostalih, posebno vojnih žrtev. Udruženje bo pri tem sodelovalo in pazno zasledovalo to akcijo.

★ Najnovejše damske odleke in bluze pripravila tisk. Ign. Zargic, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 11.

H. tro - prijetno - brez bolečine

ČISTI - OSVEŽUJE
ŽELODEC IN CREVA
OTR KOM IN ODRASLIM PRASEK
„MAGNA“

Otrasi eno veliko, otroci malo žlico v vodi ali mleku v lekarnah in drogerijah 1 zavož z navodilom Din 4—

steklenici in... oh, kaka sreča! Pustjakov je opazil odlikovanje na njegovih prsih. Pa to ni bil le Stanislav, ampak cela Ana! Torej je tudi Francoz varal! Pustjakov se je zadovoljen nasmešnil, sedel na stol in se zbral. »Zdaj ni treba več skrivati Stanislava. Oba sta storila isti greh, torej ju ne more nihče izdati in osramotiti.«

»A-a-a... hm!« je pripomnil Špičkin, opazivši odlikovanje na učiteljevih prsih.

»Da, da!« odgovori Pustjakov. »Ali ni to čudno, Julij Augustovič? Kako malo odlikovanj je bilo pri nas pred prazniki! Pa koliko nas je in sva ga dobila samo vi in jaz! Res čudno!«

Trambljan je veselo priklinal z glavo in privzdignil levi rob suknje, kjer se je rdečila Ana tretjega razreda.

Po kosilu je hodil Pustjakov po vseh sobah in kazal gospicam odlikovanje. Bil je vesel in zadovoljen, čeravno mu je krulilo po trebuhu.

»Ko bi bil to vedel,« si je mislil učitelj in zavidno pogledoval Trambljana, ki se je pogovarjal s Špičkinom o odlikovanih, »bi si bil prišil Vladimirja.« Ah, da se nisem domislil!

Samo ta misel ga je mučila, sicer je bil popolnoma srečen. (Poslovenil J. G.)

* Red Sv. Ane.
* Red Sv. Vladimirja.

„SALONIT“
cementno azbestni škričli
je najboljši material za pokrivanje zgradb

Brezupno je

če glavobol vsled prehlada, napora onemogočuje duševno delo.

Pyramidon
Tablete

postanejo v takih slučajih rešitelji. Prepode mučitelje, veselje do dela in življenja se povrne.

Pristne samo v originalnem zavoju

★ NA AVTORAZSTAVI V GENFU razstavljajo letos prvič tudi Krupp-Essen. Razstavljajo 5 tonski »Niedertrahmen-Chassis« z 90 KS 6 cilindrijskim block-motorjem, na pogon »Gelenkgetriebe«, ležišča gumij, vzmeti, zavora na vsa 4 kolesa. Dalje razstavlja voz s hidravlično priklopnim napravo (Sistem Wirz) in tristranskim priklopnim vrhnim delom. Vidi se tudi znani, zelo uporabi meteljni stroj na treh kolesih. Vozovi imajo velike zračne pnevmatike, so praktični, lepo konstruirani in skrbno izdelani. S priznanjem ves svet občuduje Krupp-ova vozila.

★ ZAKAJ SE MUČITI, ko pa ni treba? Čez noč naj se perilo namoči v raztopini ZENSKE HYALE, zjutraj pa izpere s SCHICHTOVIM TERPENTINOM MILOM. — Varujte se ponaredit!

★ Proti zaprtju in hemeroidom, motenju v želodcu in črelih, oteklini jeter in vranice, bolečinam v hrbtu in križu, je krasno sredstvo naravna »Franz-Josef-grenčica«, večkrat na dan zavzeta. Zdravniške preiskušnje pri obolenjih spodnjih delov telesa so dognale, da učinkuje »Franz-Josef-voda« zanesljivo razkrajajoče in vselej milo odvajalno. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Drevi imata nočno službo: Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

○ God sv. Jurija. V nedeljo, dne 28. aprila se bo v kapelici na Gradu praznoval god sv. Jurija, patrona grajske kapelice in ljubljanskega mesta. Prva maša bo ob pol 7, druga ob 8. Kapelica bo tudi ves dan odprta za obiskovalce.

○ Sklep šolskega leta 1928-29 na strokovni obrtno nadaljevalni šoli za mehanično tehnične obrti v Ljubljani na Ledinu bo danes, jutri bodo v času od 8 do 12 razstavljeni pismeni in risarski izdelki vajencev. — Upraviteljstvo.

○ Pri kolodvorski pošti Ljubljana 2 se ukine radi preureditve prostorov v torek, dne 30. aprila 1929 za 7 do 10 dni javna govorilnica in sprejem paketov. Sprejem priporočnih pošilk, poštinih nakaznic, čekovnih položnic in brzojav se bo vršil ta čas v poslopiju carinske pošte, kjer se carinijo poštni paketi za izvoz. Dohod z Masarykove ceste nasproti Miklošičeve ceste.

○ Vremenske težave. Ne more in ne more se vreme ustanoviti. Predvčerajšnjim je lepo kazalo, da bo vendarle prišlo do veljave toplejše pomladanske vreme, ponoči pa se je nebo pooblačilo in včeraj zjutraj je pričelo zopet deževati. Sredi dopoldneva je za hip prodrlo skozi oblake solnce in dalo nekoliko upanja, da se bodo megle pretrgale in se razlele na razne vetrove. Pa je bilo baš narobe: zgoštile so se še bolj, pričelo je nanovo deževati in tako se to neprijetno, mokro in hladno aprilsko vreme v splošno nezadovoljnost kar nadaljuje. Bomo videli, kaj nam prinese prvi maj.

○ Tatvine koles. Na vse mogoče načine se poskušajo lastniki koles zavarovati pred tatovi. Kolesa skrivajo po hodnikih, jih trdno zaklepajo z verigami, se celo posm jih dajo čuvati — kolesa pa izginjajo. Nobeno kolo ni varno pred tatovi. V Vrhovčevi ulici je neki kolesar spravil v četrtek zjutraj svoje kolo v klet. Toda tudi od tam je zginilo. Kolo je bilo znamke »Kosmos-Steyer« in vredno 1000 dinarjev. — Kovaški pomočnik Stanko Gobec je v četrtek zvečer postavil svoje 1200 Din vredno kolo o znamke »Tribuna« v vežo hiše št. 19 na Starem trgu. Kolo je izginilo, ko se je lastnik za trenutek mudil drugje.

○ URE za birno. F. Čuden, Prešernova 1.

Maribor

○ K Svetemu Juriju ob Pesnici. Jutri blagoslovi preveliki škof dr. Tomažič pri Sv. Juriju ob Pesnici tri zvonove. Avtobusni promet gre izpred hotela pri »Crnem Orlu« ob pol 8 in ob 13, nazaj pa ob 16 in 18.

○ Večer prijateljev angleškega jezika priredi prihodnjo soboto ob pol 18 v dvorani »Vesne« tukajšnji Angleški krožek. Na sporedu so razne zanimive točke, pri katerih nastopajo člani tukajšnjega Angleškega krožka.

○ Oroški krožek ima jutri ob pol 10 dopoldne v prostorih Podvezve v Zadrugi gospodarski banki reden sestanek; predava bogoslovni docent St. Cajnk. Udeležba za vse članice obvezna.

○ Slavnostno zadušnico priredi pododbor Matice Hrvatske dne 30. aprila, na dan obilnice mučeniške smrti hrvatskih velikanih, bana Petra Zrinskega in kneza Krsta Frankopana. Sodeluje iz prijaznosti

tukajšnji znani operni pevec g. Franjo Neralič. Zadušnica se bo služila v stolnici ob 9 zjutraj.

○ Tujako-prometna zveza za maribor. oblast ima svojo letno glavno skupščino v soboto dne 4. maja t. l. ob pol 10 dopoldne v restavraciji glavnega kolodvora v Mariboru.

○ Zoper neresnično poročevanje. Po Mariboru se v poslednjem času raznašajo vesti, kakor da so franciskani kupili neko posestvo v Cvetlični ulici. Ta zmotna in neresnična vest se je utihotapila tudi v predale nekega tukajšnjega popoldnevnika. Temu nasproti ugotavlja predstojništvo tukajšnjega franciskanskega samostana, da nima franciskanski samostan ali red s to zadevo nič opraviti, da omenjena posestva ni kupil in ga tudi ne bo.

○ Z delovnega trga. Takoj dobijo zaposlitev preko tukajšnje Borze dela: 3 čevljarji, 2 delavca za izdelovanje opeke, 1 inštalater, 1 slikar, 1 mizar ter več zidarjev za Francijo.

○ Odlašanje stanovanca. Od prvega januarja pa do danes je bilo kaznovanih 87 oseb z občutnimi denarnimi globami radi neodlaševanja stanovanca in podnajemnikov. Občinstvo se nato opozarja, da ne bo nepotrebnih stroškov.

○ Gradbena dovoljenja. Na četrtkovi seji Mestnega sveta so dobili gradbeno dovoljenje: Ivan Tripin za pokritje dvorišča s stekleno streho; Soklič Franc in Tusek gradba enonadstropne vile v Koserjevi 38; Oto Jurše, gradba provizoričnega paviljona v Meljski ulici 2; Josip Hutter, gradba tovarne kletov ob Motherjevi ulici; I. Reichmann, gradba prve tovarne za pletenine v Klavniški ulici.

○ Za kopališče na Cve barjevem otoku so že razpisana dela. Natančnejše pogoje objavimo v jutrišnji številki.

○ Smrtina kosa. Umrli so: Rudolf Novak, sedlar in jermnar, star 69 let. Pogreb danes ob 16 na mestnem pokopališču v Pobrežju. — Marija Medved, soproga posestnika, stara 57 let. Pogreb jutri ob 15. — Ivan Cep, zasebnik, star 74 let. Pogreb jutri ob 16 v Pobrežju.

○ Otvoritev radvanjskega strelišča. Jutri priredi mariborska strelska družina na radvanjskem strelišču svečano otvoritev letošnje sezone. Članstvo se zbira na trgu Svobode, odkoder odkoraka ob 9 z vojaško godbo na čelu na strelišče. Opozarja se, da vozi avtobus tja in nazaj. V slučaju deževnega vremena se preloži prireditve na poznejši čas.

○ Zopet nesreča s flobortovko. Na Pobreški cesti je radi neprevidnega ravnanja s flobortovko ustrelil 13-letni Ivo B. 14-letnega Ivana Šterka v komolce leve roke. Ranjenega dečka, ki mu je projektil običal v komolecu, so odpemili v bolnico.

○ Z veronalom se je zastrupila včeraj proti polnočni uri 40-letna zasebnica Karolina J. v svojem stanovanju v Koroščevi ulici. Rešilni oddelek jo je odpeljal v bolnico. Motivi dejanja niso znani.

○ Za kruhom... Včeraj je zopet odšel s posredovanjem tukajšnje Borze dela transport nad 100 delavcev iz Slovenske Krajin v Nemčijo. Polovica delavcev približno se bo zaposlila na znanem veleposvetu Grausler v bližini Berlina. Za prihodnji transport v Francijo se je prijavilo doslej pri tukajšnji Borzi dela do 150 delavcev.

○ Kontrola dohodkov (osebni promet) se preseli v Belgrad začetkom junija, oddelek za tovarni promet pa koncem julija.

Dopisi

Št. Vid nad Ljubljano

Mešanska šola ponovi v nedeljo, dne 28. aprila, ob polstirih popoldne pravilčno igro s petjem in godbo Janko in Metka. Opozorjamo na to predstavo, ki je preteklo nedeljo nad vse krasno uspela. V igri rajajo kresničke, pikapolonice, metuljički angeli, čarovnica in ljubki mali medenjački. Cene so znatno znižane.

Št. Vid pri Stični

Prosvetno društvo v Št. Vidu pri Stični priredi v nedeljo 28. aprila ob 3 popoldne po dohodu ljubljanskega vlaka v Prosvetnem domu v Št. Vidu pri Stični narodno igro »Domene«. Igro je spisal po Jurčičevemu romanu pisatelj dr. Ivo Česnik. Igrali bodo fantje in dekleta iz Muljave in je čisti dohodek določen za obnovo Jurčičevega doma, kateri se ravno popravlja. Vabimo na igro vse Jurčičeve prijatelje. Napravite enkrat izlet v dolenski Št. Vid.

Slovenjgradec

Upalo smo, da bo letošnje zime vendar »enkrat konec«. Pa zadnji dnevi so nas zopet iznenadili z novim mrazom in s snegom, ki je pobelil vrhove naših hribov. — Dne 23. t. m. se je vršilo pri nas licenciranje bikov marjadvorske pesme. Prignanih je bilo 66 bikov. Najbolji eksemplari so bili od bikorejskih zadrug v Podgorju, Razboru in v Slovenjgradu, izmed katerih je dobil oni, ki ga ima gosp. I. Jurko, župnik v Starem trgu v oskrbi, največ točk. — Kmetška posojilnica in hranilnica je kupila hišo in nekaj dobro znano gostilno »Karničnik« v Slovenjgradu, kamor se preselijo poslovni prostori tega denarnega zavoda. Kakor se sliši, nameravajo izvršiti razne adaptacije v svrhu pridobitve novih prostornih lokalov. — Da se odmoremo zelo občutni stanovanjski bedi, ki pri nas obstoja, se je ustanovil gradbeni konzorcij, ki ima namen, da zgradi več stavb in pripravi več primernih stanovanj. Dve enostanovanjski hiši bosta v kratkem od streho; potem sledijo druge stavbe. — Olepševalno in tujkoprometno društvo, ki se je pretečeno leto ustanovilo v Slov. gradu, namerava našo okolico primerno olepšati in razna izprehajališča za letovišnike pripraviti.

Novo mesto

»Jadranska Straža« priredi v nedeljo 28. aprila dopoldne narisani dan. Ker gre čisti dohodek v plemenite društvene namene, naj nikdo ne odkloni ponudene cvetke.

Litija

Zopet ogenj v gozdu. Močno so se prestrašili v četrtek Litijani, ko so okrog 10.45 opazili, da gori Brdajsova hosta nad Litijo na severni strani rudnika Sitarjeveca. Zažgali so otroci, ki so se v suhi praproti igrali z vžigalicami. Spretnim gasilec in domačinom se je vendar hitro posrečilo, da so v kali udušili ogenj, ki bi sicer lahko postal za trg katastrofalen.

Pri tej priliki je prav, da resno opozorimo nekatere kadilce, ki prav brezskrbno mečejo še goreče cigarete ostanke na litijski lesen most, ki je v resni nevarnosti, da začne goreti, kakor se je zgodilo nedavno, ko je neka gospa pogasila goreče lesne odpadke, ki se nabirajo med mostnicami.

Šmartinsko prosvetno društvo zaključilo gledališko sezono v nedeljo 28. aprila ob 3 s petdejanjo »Živa pokopana«. Za to igro slika g. Cerinšek Jožef iz Trbovelj popolnoma nove kulise.

○ Preko Maribora potuje z današnjim popoldanskim dunajskim brzovlakom 80 članov dunajske Filharmonije, ki koncertira jutri v Zagrebu.

○ Večje število komunistov so zalotili pri prekoračenju državne meje ter jih privedli v Maribor. Našli so pri njih več komunističnih brošur in letakov, radi česar se bodo zagovarjali pred belgrajskim državnim sodiščem.

Celje

○ Cvetlični dan Vincencijeve konference. Ze ob ustanovitvi te karitativne organizacije smo omenili silne potrebe mesta in bližje okolice, ki jim lahko zadostijo le tiho in nesebično delo krščanske karitativnosti. Od takrat dalje je Vincencijeva konferenca dobila v te potrebe še vse globlji vpogled, ki jo uči, da bo mogla pristopiti k učinkovitemu lažanju bede le ob vsestranski pomoči javnosti. Konferenca bo prvokrat apelirala na širšo javnost 5. maja, ko priredi dopolne prodajo cvetlic v prid najbednejšim v mestu in okolici.

○ Cerkveni koncert v kapucinski cerkvi. Pevski zbor Kat. prosvetnega društva v Celju priredi v nedeljo, dne 12. maja t. l. popoldne v kapucinski cerkvi koncert novjših cerkvenih skladb. Na koncertu sodeluje ravnatelj celjske Glasbene Matice g. Karol Sanci, na orglah sodeluje organist g. Luževič, koncert dirigira društveni pevovodja prof. M. Bergant.

○ Spremembe v upravi Mesne hranilnice. Mesto umrlega podpredsednika Mesne hranilnice g. dr. Kunsta je bil na to mesto izvoljen gimn. prof. g. Ivan Bračko, ki je bil že doslej član upravnega odbora. Vsled smrti g. dr. Kunsta izpraznjeno mesto v upravnem odboru je zasedel njegov namestnik trgovec g. Franjo Dobovčnik.

○ Člane Vincencijeve konference še enkrat opozarjamo na dogovorjeni sestanek jutri ob 10 dopoldne.

○ Za olepšavo in snago mesta. Zadnja leta vedno bolj opazujemo, kako postaja naša savinjska prestolnica važna tujsko-prometna točka. Ne le, da zahajajo v Celje gosti letovišci, ki obkrožujejo Celje, tudi za dalje časa se radi mude v Celju, uživajo prijetne in osvežujoče savinjske kopeli ter naravni park, ki ga tvori okolica Celja. V takih razmerah je dolžnost meščanov, da skrbijo z velikim razumevanjem potrebe in koristi tujskega prometa za lepoto in snago mesta. Tu bi zlasti opozorili na okrasitev balkonov in oken. Cvetje je nekako bistvena poteza našega narodnega značaja, povrh tega poteza, ki nas more priljubiti vsakemu plemenitemu tujcu. Kakor v drugih, tujskem prometu celo manj dostopnih mestih, naj bi tudi v Celju ali mestna občina ali Olepševalno društvo razpisalo nagrade za najlepše okrašena okna in balkone, pa nudilo onim, ki bi si radi na ta način hišo okrasili, tudi primernih nasvetov. Glede snage je bila rečena že marsikatera trpka beseda. Samo ponavljamo, četudi danes omenjamo, da je treba napraviti red glede časa in načina pometanja mestnih ulic, glede škropljenja cest in potov v najbližji okolici mesta, g'de odlaganja smeti in glede odvoza fekalij. Meščani sami pa naj bi k značnosti mesta doprinesli s skrbjo za čistost hodnikov in — za iztepanje preprog ter podobne prašne robe skozi okna na glave letoviščarjev.

Radio

Število nemških radijskih naročnikov dne 1. aprila 1929. 1. aprila 1929 je znašalo skupno število radijskih naročnikov v Nemčiji 2.837.894. Od 1. januarja je število naraslo za 202.327, a od 1. aprila lanskega leta za 603.162.

Kratki valovi in Byrdova ekspedicija na južni tečaj. Vsako nedeljo pošiljata dve ameriški postaji Byrdov na južni tečaj poročila. Njegovi odgovori se oddajajo tudi po normalnih valovih in vzbujajo mnogo interesa.

Film in radio v Ameriki. Petero izmed vodilnih ameriških filmskih koncertov bo v bodoči radijski sezoni vsak teden skupno porabilo eno uro v radijskem programu za propagando. Ta filmska ura naj bi bila protitutež neugodnim filmskim kritikam po dnevnem časopisu.

Kratki valovi v službi železnice V Ameriki so se uvedli poskusi za brezžično zvezo med lokomotivo in zadnjo čuvajnico, in to predvsem na transkontinentalnih progah. Pri tem se je pokazal popoln uspeh in zlasti možnost preprečenja marsikateri nesreče. Poskušala se je tudi zveza med lokomotivo in zadnjim vagonom vlaka kar je velike važnosti pri dolgih progah zlasti za slučaj, da se vlak pretrga.

Programi Radio-Ljubljana:

Sobota, 27. aprila: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.30 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Borzna poročila. — 17. Poljske in ruske pesmi, poje g. J. Likovič, pri klavirju spremlja g'de. Leskovic: 1. Kenobrin: Drago dekle. 2. Rubinstein: Sen. 3. Rubinstein: Melodija 4. Moniuszko: Halka, arlja Jana. 5. Čajkovskij: Na plesu šumečem. 6. Čajkovskij: Evgenij Onegin, arlja. 7. Niewiadomski: Matifek (Maciek, poli. narodna). 8. Niewiadomski: Krakowiak. — 18.30 Nemščina, ga. dr. Piskernik. — 19. Šibenik in okolica. Propagandno predavanje v nemškem, slovenskem in češkem jeziku, sestavil ravnatelj Pintar. — 19.30 Ali socialno zavarovanje obremenjuje narodno gospodarstvo, predava rav. dr. J. Bohinjec. — 20. Koncert pevskega kvarteta Glasbene Matice (gg. Pelan, Pečenko, Zavrzan in Skalar): Večer starih slovenskih četverosepov: 1. Hajdrih: Mladini. 2. Narodna: Slovensko dekle. 3. Rihar: Savica. 4. Jenko: Tiha luna. 5. Dr. G. Ipavice: Vsemine. 6. Dr. G. Ipavice: O mraku. 7. Mašek: Pri zibel. 8. Dr. G. Ipavice: Tam za goro. 9. Jenko: Lepo zelenela je. — 21. Koncert radio-orkestra. — 22. Poročila in časovna napoved. — 22.15 Sprehod po Evropi.

Nedelja, 28. aprila. 10.30 O sadjarstvu, ing. Skubic. — 11. Ogrizovič: Hasanaginica, izvaja jo člani nar. gledališča; Radio-orkester. — 15. Kvarle na pihala godbe Drav. divizije. — 16.15 Prenos nogometne tekme Litija: Primorje za prvenstvo LNP. O poteku tekme poroča g. Vodišek, predsednik zborna nogometnih sodnikov LNP. — 20. Pesmi naših bratov: koncert godbe Dravske divizije na pihala: Pokorny: Iz Belgrada in okolice; Rendla: Srbski zvuci; Zajc: Hrvatsko prelo; Čizek: Iz srbske šume i utrline; Gervais: Lepa naša domovina; Brodli: Iz Niša i okolice; Randla: Veseli trenutki; Lipold: Hrvatski dom; Sedlaček: Za moje prijatelje. — Poslovilni večer g. Zvonimira Rogoza, dramskega refer. pri Radio Ljubljana in odličnega člana nar. gled. — 22. Poročila in športne vesti. —

Moderni boter ne kupi bir-mancem več ure, ampak Radio Ljubljana Radio aparat

INGELEN ZVOČNIK

RAMONA
DIN 520~

22.15 G. R. Pilih igra na hromatično harmoniko (na lanskem velesojmu je dobil prvenstveno nagrado: Moret; Nočna mesečina (serenada); Fantazija iz opere »Faust«; Translature; Cvetlične sanje, Če bi bil kralj; Ramona, valček.

Drugi programi:

Sobota, 27. aprila.

Belgrad: 12.05 »Lazarjeva sobota«, čitanje za otroke — 12.45 Radio-kvartet — 13.15 Poročila — 16.20 Jazz — 17.30 Predavanje — 18. Predavanje o opernih arijah z glasbo, primeri — 19.30 Iz zgodovine telegrafa — 20.05 Carska nevesta, opera (Rimski-Korsakov). — Zagreb: 18.15 Plošče — 17.30 Plesna glasba — 19. Iz svegovne literature — 20.15 Knjige — 20.35 Operetni večer — 22.10 Plesna glasba. — Praga: 11.15 Plošče — 12.30 Koncert — 15.45 Za mladino — 16.30 Italijanska operna glasba na ploščah — 17.40 Kako naj delavci izrabijo prosti čas — 18.05 Mladinska ura z glasbo — 19.15 Komična opera — 22.25 Lahka glasba. — Stuttgart: 12.15 Plošče — 14. Mladinska ura — 15. zabaven koncert — 16.30 Plesna glasba — 17.30 Koncert — 19.15 Knjige — 20. Opereta — 22.45 Plesna glasba. — Toulouse: 13.45 Koncert — 14.15 Petje — 21.30 Koncert — 21.50 Odlomki iz Lakme (Delibes) — 22.30 Orkester. — Bern: 16. Koncert — 17. Orkester — 19. Pravljica igra z glasbo — 20. Orkester. — Katowice: 12.10 Plošče — 17.55 Za mladino — 20.30 Prenos opere iz Varšave — 22.30 Plesna glasba. — Berlin: 15.30 Geografske posebnosti — 16.30 Zabavna glasba — 20. Zabavni večer — 21.30 Iz Berlina: nato plesna glasba. — Dunaj 11. Kvartet Silving — 16. Pravljica igra — 17.30 Komorni koncert — 20.05 Koncert (violina in klavir) — 20.40 Opera; nato lahka glasba orkestra. — Milan: 11.15 Plošče — 13.35 Jazz — 16.30 Otroško petje — 17. Kvintet — 19. Jazz — 20.30 Prenos opere — 23.15 Jazz. — Budapest: 9.15 Plošče — 12.05 Koncert — 17.40 Šramel-koncert — 18.45 Koncert opernega moškega zbora — 19.45 Veseloigra — 22.20 Koncert opernega orkestra.

Naznanila

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 27. aprila: 21.15 MRTVEC. Poslovilna predstava g. Rogoza izven.

Nedelja, 28. aprila: BITKA. Premierski abonma.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri.

Sobota, 27. aprila: Zaprtlo

Nedelja, 28. aprila: CIGAN BARON. Gostuje gosp. Iličič. Izven.

Mariborsko gledališče

Petek, 26. aprila ob 15. uri. ROMEO IN JULIJA. Dijaška predstava.

Sobota, 27. aprila ob 20. uri TAT. ab. A. Gostovanje ge. Vike Podgorske in g. Hinko Nutiča.

Orel

Ljubljansko mestno orlovsko okrožje ima danes ob 8 zvečer v Ljudskem domu okrožni svet. Poleg zastopnikov vabimo tudi članstvo.

Prireditve in društvene vesti

K sv. Katarini naredi pešizlet šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani v nedeljo 28. aprila. Zbirališče pred Figovcem ob 8 zj. Sv. mašo opravimo doma. Člani in prijatelji društva, pridružite se nam! V slučaju slabega vremena se izlet preloži.

Tudi najhujši kadilci

bodo imeli bele, zdrave zobe in stalno sveža usta, ako vporabljajo vsak dan

Odis pasjo.

Vso škodo, ki jo čez dan napravi na Vaših zobeh nikotin, Vam zvečer odstrani

Odis Pasja.

MEDIMAT-839

Po šahovskem svetu

Medpokrajinska šahovska tekma Slovenija-Nemška Štajerska se vrši v dne 27. in 28. aprila t. l. v Grazu. Na sporedu je poleg tekme tudi predavanje prof. Beckerja in simultanska produkcija našega vele mojstra dr. Vidmarja. Kot otvoritvena točka tekme bo partija prof. Becker-dr. Vidmar, nakar bodo sledile ostale partije na 10 deskah. Našo reprezentanco tvorijo gg. dr. Milan Vidmar, Furlani, Tekavčič, Pirc, Stupan, Kramer, Milan Vidmar ml., Ciril Vidmar, Gabrovšek in Židovec (Karlovac). Na čast našim gostom bo priredila Nemško-štajerska šah. zveza banket v hotelu »Thalia«. O poteku tekme bomo poročali prihodnjič.

Šahovski turnir v Rogški Slatini se namerava prirediti v letošnjem poletju, na katerega bodo vabljeni vsi jugoslov. šah. mojstri.

Priče so se priprave za poživitev Slov. šah. zveze v Ljubljani in upati je, da bo v jeseni že lahko organizirala medklubske šahovske tekme v Sloveniji.

Dr. Aljehin, najboljši simultanski igralec na svetu je pred kratkim posetil Poljsko in v večjih mestih odigral simultanske igre, pri katerih so se izkazali Poljaki kot izborni šahovski amaterji. Na drugem mestu prinašamo zanimivo partijo iz njegovega gostovanja v Varšavi.

Capablanca je gostoval v Skandinaviji ter odigral mnogo simultanskih produkcij z najlepšim uspehom. Sploh se svetovni prvaki pečajo sedaj samo s simultankami in skušajo na ta način odnašati rekorde.

12. partija.

(Igrana v Varšavi dne 2. decembra 1928 na simultanski produkciji dr. Aljehina.)

Beli: Dr. Aljehin. Črni: Dr. Stickgold:

1. e2—e4	ef—e5
2. Sb1—c3	Sg8—f6
3. e2—e4	Lb8—c5
4. d2—d3	d7—d6
5. Lf1—e2	h7—h6
6. Le1—e3	Lc5—b6
7. Sg1—f3	c7—c6
8. 0—0	
9. Dd1—d2	Sb8—d7
10. Ta1—d1	Tf8—e8
11. h2—h3	Sd7—f8
12. Dd2—c2	Dd8—e7
13. Tf1—e1	Sf8—g6
14. d3—d4	Lb6—a5
15. d4—e5	d6—e5
16. Le2—d3	Sf6—h5
17. a2—a3	La5—c3
18. Dc2—c3	Sb5—f4
19. Ld3—f1	De7—f6
20. Sf3—h2	Lc8—e6
21. Td1—d6	a7—a6
22. Te1—d1	Df6—g5
23. Kg1—h1	Dg5—e7
24. Dc3—a5	f7—f6
25. e4—c5	De7—f7
26. Da5—d2	Kg8—h7
27. h3—h4	Le6—b3
28. Td1—c1	a6—a5
29. a3—a4	Sg6—f8
30. g2—g3	Sf4—g6
31. Le3—h6!!	g7—h6
32. Sh2—g4	Lb3—e6
33. Dd2—h6+	Kh7—g7
34. Lf1—c4! (Point!)	Df7—g7
35. Df6—h5	Dg7—h8
36. Td6—e6!	Dh8—h5
37. Te6—e5+	Kg8—g7
38. Te5—h5	Te8—e4
39. Sg4—e3	Ta8—d8
40. Se3—f5+ mat.	

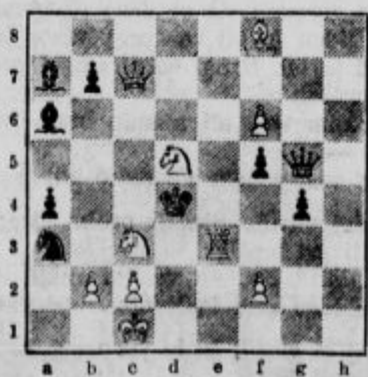
Isidor Gross.

Na turnirju Bristol & Mirror na Angleškem od 23. marca 1929 je bil nagrajen s prvo nagrado problem našega največjega sodobnega problemskega igralca Isidorja Grossa iz Karlovca. (II. nagrada L. Schor, Budapešta, III. Lewman, Moskva.) Na drugem mestu prinašamo ta problem, ki bo gotovo zanimal celo našo šahovsko javnost. Da se naši šahisti upoznajo predvsem z našimi večjimi mojstri in problemisti, nameravamo od časa do časa objaviti njihove biografije.

Isidor Gross je bil rojen leta 1865 v Leti. Šah se je naučil pred 35 leti od mojstra S. Steinerja. Turnirjev se v začetku ni udeleževal, dokler ni neki Stub v Ameriki dobil na njegov problem I. nagrado. Svoje probleme je sicer objavil v »Leipziger Illustrierte Zeitung, Interessantes Blatt, Wiener Bilder in Wiener Schachzeitung«. Za svoje probleme je bil večkrat odlikovan s prvo nagrado kakor n. pr. v Amsterdamu, Parizu, Washingtonu itd. Krona njegovega dela je prva nagrada v Bristolu na problem, ki ga danes pričujemo. Isidor Gross je pisal prvo šahovsko knjigo v hrvaškem jeziku »Šahovska abeceda«, nato »Povjest šaha« (o zgodovini šaha) in »Zbirka problemov«, organiziral je prvi jugoslovanski problemski turnir ter vodil že več takih turnirjev v Jugoslaviji. Isidor Gross je osnoval prvi šahovski klub na Hrvatskem in je tačasni predsednik Karlovskega šahovskega kluba in član Jugoslov. šah. saveza. Na prvem jugoslov. šahovskem kongresu v Rogški Slatini leta 1926 je bil Isidor Gross sodnik na takratnem turnirju. Njegovo delo je tudi naša šahovska nomenklatura. Splošno je priznan kot problemski vele mojster.

Problem šte. 11.

(Sestavil: Isidor Gross, Karlovac.)

Mat v dveh potezah.
Rešitev problema v naslednji številki.

ZVEČER za
namakanje
»Schichtova
ŽENSKA HVALA

ZJUTRAJ za
izkuhavanje
»Schichtovo
TERPENTINOVO MILO

pa je pranje gotovo!

Za duha in srce

V. Vereščagin (1904-1929)

13. t. m. je poteklo 25 let od tragične smrti znanega ruskega umetnika V. Vereščagina, največjega sovražnika vojne, kar jih beleži mednarodna umetniška zgodovina. Na ta dan je zapustila svetovno oklopno »Petropavlovsk« navsezgodaj Port Artursko pristanišče. Na stolpu poleg admirala Makarova je stal stari z zastavo sivo barve, v kožuhi in kučmi, ki je bila v očeh mornariških uniform. To je Vereščagin. Pohitel je v kajuto po svojo risanko, ker je javil izvidnik, da so se v daljavi prikazali Japonci. A v istem trenutku se je ladja ustavila, kot da bi se bila zaletela v podvodno zapreko. Potem se je razlegla gronovita eksplozija, in trenutek pozneje se je peščica ljudi obupno borila v ledenomrzli vodi za svoje življenje. Z Makarovim, edinim upanjem ruske mornarice vred, je izgubil življenje tudi Vereščagin. Nemara se mu je maščevalo morje, da je pobegnil iz morske službe in postal slikar namesto mornarja?

Z 18. leti, čim je dovršil morsko učilišče, je napravil Vereščagin prvo vožnjo okoli sveta. Videl je preveč barv in slik. Po povratku je zapustil mornarico in se vpisal na petrograjsko Akademijo umetnosti, oddelke za vojne slikarje. A kmalu se je naveličal starokopitne prilizanosti, ki je vladala v šoli. Saj so slikali vojne prizore kakor parade: z lesenimi vojniki, slikovitimi generali na rejnih konjih, in se ranjenci in mrtvi so morali izgledati kakor igralci na odru. Vereščagin je pobegnil v Pariz. Pri znanem Alfonsu de Neuvilleu je našel nepotvorjeno resnico, po kateri je tako hrepenel. Povrnil se je domov kot izrazita osebnost in se kot prostovoljec vrgel v strahovito turkustansko vojno. Izkazal je pravičljivo pogumnost. Za bitko ob Samarkandu je dobil najbolj častno odlikovanje, križec Sv. Georgija. General Kaufman, slikarjev prijatelj, mu je moral sam preluknjati suknjo in pripeti odlikovanje: tako se je slikar upiral. Veliko Vereščaginovo turkustansko zbirko, 131 slik, je kupil Trejtkov za svojo moskovsko galerijo. Imela je neposreden uspeh v Evropi s slikovitimi Tamerlanovimi mosejami, do vrata zakopanimi obsojenci, ki čakajo smrt ponoči, kadar jih raztrgajo zverine in neskončni kupi gnijočih trupel. Nemirni Vereščagin je potem odrinil v Indijo. Na slonu je obiskal najbolj divje pokrajine in v novi zbirki predložil pravično naravo ter zgodovinske spomenike Indije. A med tem je izbruhnila turška vojna, in Vereščagin je takoj pohitel na Balkan. Bil je na torpedovki, ki je poglajala v zrak turško oklopno ladjo na Donavi. S Skobelevim je prekorčil po zimi planine in kot sopotnik Strukova je prvi na konfu privihal v Odrin, katerega Turki še niso vtegnili izprazniti. Slikal je, kjer je naneslo. Malo da ni zmrl pri delu nad sliko »Na Šipki brez sprememb«, ki kaže, kako so umirali v snegu branilci tega prelaza. Nove slike so predložile vojne grozote kakor nikoli poprej. Moltke v Berlinu in Franc Jozež na Dunaju sta prepovedala častnikom obisk Vereščaginove razstave, ker sta se bala vpliva te obloženice »na duha vojske«. Umetnost Vereščagina je vzela človeškemu klanju ves romantizem.

Okoli leta 1895 je Vereščagin potoval v sv. deželo in potem vsilil nekoliko evangejskih prizorov. Obiskal je na to Zedinjene države, kjer je doživel pravo zmago. Po povratku v domovino se je zaprl v svoji graščini blizu Moskve. Jata hudih psov nikogar ni pustila blizu. Zato je presenetil javnost, ko se je zopet prikazal na dan z nizom novih krasnih, zgodovinskih neoporečnih slik iz Napoleonove dobe, 1812: »Kremelj goril«, »Umik Velike armade«, »Napoleon v borodinski bitki« in dr. Vse te slike je kupil nesrečni car Nikolaj II. ter jih podaril petrograjskemu državnemu muzeju. Predčasna smrt je preprečila niz slik iz japonske vojne, katere je že pričel mladeniško čili umetnik v svojem 62. letu. Vojna je premagala svojega starega nemirnega nasprotnika.

Hlapec Jernej - najmočnejša soc. povest svetovne literature

V »Literarische Welt« graja Hermann Wendel nemška založništva, da niso še sedaj izdala Cankarjevega »Hlapca Jerneja« in njegovo pravico, o katerem se je napravil dober nemški prevod. Wendel pri tej priliki riše podobo in delo Cankarja, ugotavlja, da »Hlapec Jernej« ni samo najmočnejša socialna povest slovenske, ampak cele svetovne literature! »Ta neizprosnna povest«, tako pravi Wendel, »je najčistejša umetnost, kajti razvija se po notranjih zakonih, ne da bi se od zunaj navijala. Nič ni papirne programatike in drdačo patetike ter nalepljene tendence na njej, beseda »socializem« se niti enkrat ne rabi, in vendar je njena vsebina najbolj koncentrirano zanikanje družbe, ki je zgrajena na zasebni lasti proizvodnih sredstev. Vse zavestno socialistično leposlovje v Evropi spada sprito tega dela v koš.«

Wendel pripoveduje potem, kako je prevod »Hlapca Jerneja« romal od enega nemškega založnika do drugega, od demokratičnih k socialističnim in nazaj, dokler ga prevajalec ni končno dobil vrnjenega enkrat za vselej. In to se je zgodilo z delom, ki je, zato kar spada k najmočnejšim socialnim povestim svetovnega slovstva, prevedeno že v francoščino, angleščino, italijanščino, češčino in ruščino. »Samo mi, pesniki in misleci, ne rabimo ne Cankarja, ne Vallée (tudi sloveč socialen politik). Pač pa nas mogoče preseneti v bodoče zopet kakšen šund v nemškem prevodu.

Nove knjige

Znani jezuitski pater P. Uppert je napisal novo knjigo »Aus dem Engadin«. Briefe zum Frohmachen. Ars sacra. München. Str. 164. V obliki potopisa razpravlja L. o raznih vprašanih modernega človeka.

Pater Dunin-Borkowski, znan po svojih čudovitih knjigah o mladostniku in njegovi vzgoji, je izdal nov spis z naslovom »Miniaturen erzieherischer Kunst«. Str. 169. Dümmler, Berlin.

Današnjega človeka zelo zanimajo problemi fiziognomike. Pri Kampmannu v Heidelbergu je izšla »Die Aristotelische Physiognomik«, Schlüße vom Körperlichen auf Seelisches, ki dokazuje, kako bistroviden je bil stari Grk v tem pogledu.

Žid Martin Buber, brez dvoma eden izmed najmočnejših pesnikov sedanjosti, prevaja Sveto pismo znova v nemščino. Njegov vsekakor originalni prevod je dosegel že 9. zvezek (knjiga kraljev). Založnik L. Schneider, Berlin.

Knjiga nemškega pisatelja Remargnea »Im Westen nichts Neues«, ki je živ dokument iz svetovne vojne in je doživela velik knjižni uspeh, izide v kratkem v španskem in češkem prevodu. Najlepša knjiga med španskimi knjižnimi novostmi je brez dvoma »La novela de España«, ki jo je napisal odlični pisatelj Manuel Gomez Moreno. To je zgodovina Španije, prikazana v obliki življenjepisa.

»Nova Evropa« od 26. aprila prinaša sledeče članke: »Odgovornost za Rat« (M. Č.); »O Svetem Ratu« (L. Tomanović); »Pred zoro velikih dana: Društvo Slovenskog Naučnog Ujedinjenja« (D. I. Semiz); »Raspad Austrougarske Vojske, i kraj Rata na talijanskem frontu« (K. F. Novak); »Jugoslavenski izvoz u god. 1928« (H. Holzmann); »Oko Times-skvera« (I. M. Petrović).

Dunajski Filharmoniji, pač ena najbolj znamenitih v Evropi poleg praške, bo v polnem številu gostovala soboto in nedeljo v Zagrebu. Dirigiral bo Franz Schalk, znani dirigent solno-graških »Festspielov«. Dali bodo večinoma nemške mojstre, med njimi slavno Mozartovo g. mol simfonijo ter V. in VII. Beethovovo. Od Wagnerja bodo proizvajali overture »Meistersingerov« in »Tristana in Izolde«. Od Slovanov sta na programu Čajkovski s IV. simfonijo in Smetanova overture k »Prodani nevesti«.

Upton Sinclair: Metropola. Sinclair nam v vseh svojih knjigah odkiva Ameriko. Njegov roman »Metropola«, ki je izšel zdaj v srbskem prevodu z latinskimi pismeni, je fotografija življenja »višje« ameriške družbe, katere osnovni problem je: kako napraviti milijone, ki so jih združile proletarske roke v znoju in trpljenju. Dolar, borza in tisk so trije faktorji, ki omogočajo življenje metropole in ki ji dirigirajo. In zato morajo slučajni potniki skozi njo, ki ali ne znajo ali nočejo ali ne morejo znati se v njej, propasti ali izginiti. Nič ne tako, kakor Sinclair, vse to videl, in nihče ne zna tako resnično prikazati vso nemoralno kapitalizma. Prevod Bogdana Bilbije je točen in precizen. Tehnično in grafično predstavlja »Metropola« najboljšo, kar se je v zadnjem času v srbskem knjižničarstvu izdalo. Dobi se v vseh knjigarnah, kakor tudi v administraciji »Nolit«, ki je knjigo izdala, Beograd, Cara Uroša ul. 15.

Nova ruska opera »Tupejnyj hudožnik« (Vlasuljar-umetnik) je bila prvič izvajana v 2. moskovskem opernem gledališču. Cuijo je napisal tekst po istoimenski povesti Ljeskova, ki slika grozote tlaštavstva v stari Rusiji. Glasba mladega komponista I. Šisova nadaljuje tradicije tako zvane »nove ruske šole«, je izrazito ljudska in melodična, pri tem pa popolnoma moderna v harmoničnem in orkestralnem pogledu. I. opera sama i uprizoritev sta dosegli pri publiku in kritiki popolno priznanje.

Rekordna nagrada za literaturo. Ameriška romanopiska H. Katherine Brown je prejela za svoj roman »The Father« nagrado »John Day« v znesku preko polidrugega milijona dinarjev. To utegne biti najvišja nagrada, kar jih je kdaj bilo podeljenih za roman.

NABOŽNO SLOVSTVO.

Glasnik presv. Srca Jezusovega. Izšla je majeva številka s sledečo zelo bogato in izbrano vsebino: Dr. Gregor Rožman, ljubljanski pomožni škof. — Ivan Zoré D. J.: Marija »priebežališče grešnikov« (sliko). — I. Z.: Matere, dajte Kristusu misijonarjev! (sliko). — Dr. Anton Čepin: Za bogopodobnostjo. Dr. Janez Fabijan: Pij XI. in češčenje Srca Jezusovega (sliko). — Na delo za jubilejni dar sv. očetu! (sliko). — Dr. Jakob Zagar: Zivljenje svete družinske matere. — M. Elizabet: Marija! (pesem). — Kristijan Cuderman: Redovnica in mati. — M. P.: Portugalski Lurd (slikama). — Rudolf Paté D. J.: Velika obljuba Srca Jezusovega. — Anton Demšar D. J.: Zgodi se tvoja volja! (sliko). — Josip Rybák D. J.: Velehrad: Stojanov dom na Velehradu (slikama). — Tečaji duhovnih vaj v I. polletju 1929. — Viktor Kopatín D. J.: Mož, v katerem je duh božji. — Polet po katoliškem svetu (sliko). — Anton Vizjak D. J.: Kursevoj (Indija): Roža z indijskih poljan. — Dopisi. — Slovoost. — List se narača pri Upravi Glasnika presv. Srca Jezusovega, Ljubljana, Zrinjskega c. 9. — Letna naročnina samo 15 Din, za izoemstvo 24 Din.

Borza

Dne 26. aprila 1929.

DENAR

Danes je prišlo do prometa samo v treh devizah: London, Praga in Curih katere vse je dala Narodna banka. Med izpremembami v tečajih je omeniti učeštritev Dunaja, pač pa sta popustili devizi Praga in London.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

26. aprila 1929.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 25 IV.
Amsterdam	—	2287,50	—	2287,50
Berlin	—	1350,—	—	1350,—
Brusel	—	790,68	—	—
Budimpešta	—	992,60	—	—
Curih	1094,40	1097,40	1093,90	1095,90
Dunaj	—	799,78	—	799,56
London	275,87	276,67	276,27	276,40
Newyork	—	56,80	—	56,80
Pariz	—	222,47	—	—
Praga	168,10	168,90	168,50	168,55
Trst	—	298,30	—	—

Zagreb. Amsterdam 2287,50 bl., Budimpešta 991,10—994,10, Berlin 1348,50—1351,50, Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 798,28—801,28, London 275,80—276,66, Newyork 56,70—56,90, Pariz 221,47—223,47, Praga 168,10—168,90, Trst 297,245—299,245.

Curih. Beograd 9,125, Berlin 123,14, Budimpešta 90,50, Bukarešt 3,08, Dunaj 72,975, London 25,2075, Madrid 74,50, Newyork 519,475, Pariz 20,3075, Praga 15,8725, Sofija 3,75, Trst 27,20, Varšava 58,225.

Beograd. Berlin 1348,50—1351,50, Budimpešta 991,10—994,10, Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 798,28—801,28, London 275,82—276,67, Newyork 56,705—56,905, Pariz 221,47—223,47, Praga 168,10—168,90, Trst 297,25—299,25.

Dinar notira: na Dunaju deviza 12,505, valuta 12,46, v Londonu, Newyorku in v Pragi nespremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Tudi danes je bilo poslovanje v drž. papirjih mirno. Promptna vojna škoda je neizpremenjena, učeštrila pa se je za decemberski termin v Zagrebu. Tendence za delnice Narodne banke je nadalje slaba. Med industrijskimi papirji je v Zagrebu popustila Slavonija od 4,75 na 4,50 zaradi predstoječe zamenjave delnic. Nadalje so bile v Ljubljani zopet zaključene tobačne srečke po 80 (včeraj 65).

Ljubljana. Tobakne srečke iz 1888 80, Celjska 158 den., Ljublj. kred. 123 den., Praštediona 850 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 120 den., Ruše 250—260, Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 419,50—421, kasa 419,50—421 (420), termini: 5. 423—424,50 6. 427—428,50, 12. 447—448,50, 7% invest. posoj. 86,50—87, agrari 54,25—55. Bančni pap.: Hipo 207—208 (208), Poljo 16—17, Hrv. 50 den., Jug 84—85 (84—85), Lj. kr. 123 den., Medjun. 55 den., Nar. 8000—8200, Prašted. 850—860 (850), Srpska 147—149 (147), Zem. 136—137 (136). Ind. pap.: Slavex 103,50—106, Danica 145 bl., Sečerana 455—465, Osj. ljev. 175—185, Brod. vag. 270 bl., Union 180—185, Isis 20—23, Ragusea 550—560, Trbovlje 460—467,50, Vevče 125 den., Piv. Sar. 200—230, Jad. plovidba 580 den.

Beograd. Narodna banka 8100, 7% inv. pos. 87, agrari 54—55, vojna škoda 418,75—419 (240), 5. 423,25, junij 427—428.

Dunaj. Podoln.-savska-jadr. 81, Wiener Bankverein 22,50, Bodencredit 100,40, Creditanstalt 54,75, Escomptes 21,25, Jug 6,82, Aussiger Chemische 266,30, Gutmann 24,25, Alpine 42,70, Trboveljska 58, Prager Eisen 571, Leykam 7, Rima Murany 113,70.

Les

Na ljubljanski borzi so bili zaključeni: 13 vagonov rezane jelovine in 2 vagona tramov. Tendence čvrsta.

Žito

V splošnem vlada na žitnem trgu zatišje. Kupčija počiva, ker je zelo malo povpraševanja, a tudi ponudba pri sedanjih cenah ni velika. Tendence je za vse proizvode trajno slaba, cene pa se niso izpremenile. Za pšenično moko 0g je malo porabe dočim se črne moko lažje prodajajo.

V Ljubljani notirajo:
Dej. pridelki (vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dobava prompt): pšenica bač. 80 kg 2% 287,50—290, bač. maj 292,50—295, koruza laplatska maj 322,50—325, junij 317,50—320, julij avgust, september 310—312,50, bač. 310—315,50, maj 315—317,50, junij bar. 345—347,50, bač. 380—382,50, oves bač. 295—300, moka 0g fko Ljubljana pri vag. bl. 410—415.
Budimpešta. Tendence medla. Pšenica maj 24,24—24,28, zaklj. 24,26—24,27, okt. 26,12—26,10, zaklj. 26,09—26,10, rž maj 23,31—23,42, zaklj. 23,30—23,31, okt. 26,60—26,54, zaklj. 26,53—26,54, koruza maj 26,65—26,62, zaklj. 26,58—26,60, julij 27,40—27,27, zaklj. 27,28—27,30.

Živina

Mariborski svinjski sejem od 26. t. m. Pripeklanih je bilo 251 kom., prodanih pa 153 komadov. Notirali so po kom.: 5—6 tednov stari 125—150, 7—9 225—250, 3—4 mesece 350—450, 5—7 mese. 450—550, 8—10 mes. 580—750, 1 leto 1000—1200, 1 kg žive teže 10—12,50, 1—5 kg mrtve teže 16—17 Din. Kupčija je bila živahna.

Sveta življenje in vrvenje

Pustolovščine gospe Čajkovske

Legendi gospe Čajkovske, ki se izdaja za hčer Anastazijo zadnjega ruskega carja, se bliža konec. V Evropo je dospel neki ameriški notar, ki ima nalogo, da zbere vse dokaze in podatke v tej zadevi in jih predloži ameriški sodišču, da izreče svojo razsodbo o istovetnosti gospe Čajkovske. Gospa Čajkovska živi namreč sedaj v Ameriki pri veliki kneginji Kseniji, ki je poročena z milijonarjem Leedsom.

O gospej Čajkovski je sedaj na razpolago že cela vrsta knjig, med temi nekaj takih, ki skušajo dokazati, da je to res hči zadnjega ruskega carja — velika kneginja Anastazija. Toda vse te dokaze in vso to legendo gospe Čajkovske sta kakor rahlo pajčevino raztrgala Pierre Gilliard, učitelj umorjenega ruskega prestolonaslednika, in Konstantin Savič, bivši predsednik petrograjskega porotnega sodišča, v francosko pisani knjigi: »Lažna Anastazija, zgodovina namišljene ruske velike kneginje«. Njuna knjiga vsebuje tudi izjave še živih članov ruske carske družine in družine hessenskega velikega vojvode — umorjena ruska carica je bila hessenska princezinja — ki vse ugotavljajo, »da ženska, ki se imenuje gospa Čajkovska, ni velika kneginja Anastazija Nikolajevna.«

Zanimivo je, kdaj in kako se je začela gospa Čajkovska izdajati za veliko kneginjo Anastazijo. L. 1920. so v Berlinu potegnili iz kanala neznano žensko, ki so jo odnesli v bolnico. Ko se je zavedla, je navedla kot svoje ime Čajkovski. Po splošnem vtisu je morala biti tedaj stara 25 let, dočim bi bila štela carjeva hči Anastazija l. 1920. šele 19 let. Čajkovska je bila zelo molčeča. To se je zdelo drugim bolnicam sumljivo in ena izmed njih, ki je bila v nekem berlinskem listu videla slike carjevih hčera, ji je rekla nekega dne: »Zdaj pa že vem, kdo ste — carjeva hči!« Gospa Čajkovska proti temu ni ugovar-

lje bivši carični komornik Volkov in Gilliard sam najodločneje izjavljajo, da gospa Čajkovska ni istovetna z veliko kneginjo Anastazijo.

Leta 1925. se je Čajkovska izkazala s potnim listom na ime Anastazija Čajkovski, rojena 17. jun. 1901 v Carskem Selu; carjeva hči Anastazija je bila pa rojena v Petrovem dvoru. Kar pripoveduje Čajkovska o življenju na ruskem dvoru, kaže, da pripoveduje po tujih virih in da sama nikdar na dvoru — ni bila.

Kot glavni dokaz, da velika kneginja Anastazija v veliki drami ruske carske družine ni ušla smrti, pa navaja Gilliard šest parov stezniskih zapon, ki so jih našli na mestu, kjer so sežgali mrtva trupla carske družine. Te zapone pričajo, da je bilo med umorjenimi šest žensk: carica, njene štiri hčere in komorna strežajka Demidova.

Prva kandidatinja za pariški mestni svet je odvetnica Simone Weiler, ki bo v slučaju izvolitve prva mestna odbornica na Francoskem.

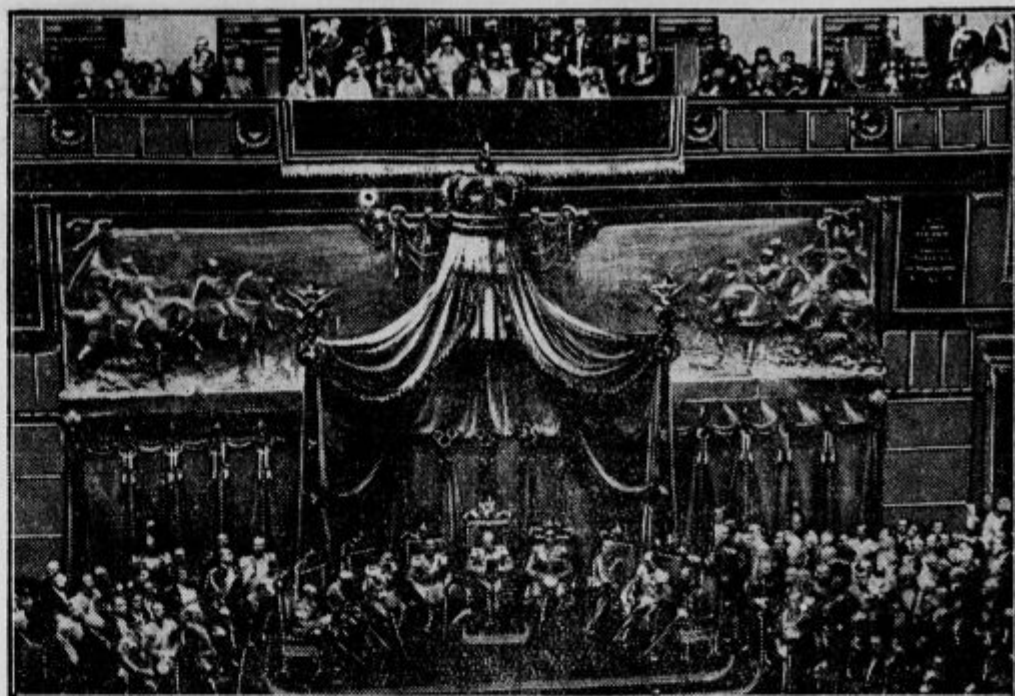
Skrivnost zlatarske delavnice

Če človek ogleduje bogastva in lepote zlatarskih izložb, se mu nehote vsiljuje vprašanje, kako neki je izvedeno nadzorstvo zlatarskih delavnic, kjer brodiijo po tako dragocenem materialu kakor so platina, zlato in srebro in še drugo kamenje po vrhu. Menda je vsak delavec pri delu zaprt v stekleni omari, a ga pri odhodu vrhu tega najstrožje preiščejo in še rentgenizirajo, če ne bi bil morda dobil teka po zlatu?...

V resnici je stvar urejena mnogo enostavneje.

V zlatarski delavnici dela vsak delavec sam pri svoji mizi. Na njej leži njegovo orodje (pile, žage, svedri, dleta itd.), vse iz najfinjšega jekla in drobeno kakor iz zobozdravniške omare. V delavnici je slišati sikanje in cvrčanje gorečega plina in kisika. Tiho sede delavci pri svojem delu, tod in tam s povečevalnim steklom na očesu. Pred vsakim leži risba, po kateri mora izvršiti delo. Delavec, ki je umetnik — in to je večina zlatarskih delavcev — ni strogo vezan na črtež, marveč sme pri delu uveljavljati tudi svoj lastni zamisel.

Sedaj pa kontrola! Vsak delavec dobi jutraj od mojstra risbo in pa na las natančno stehtano kovino: zlato, platino ali srebro. Težo zapišejo v posebno knjigo in delavec s podpisom potrdi prejem. Odpadki pri delu: odžagani kosci, žaganje, prah itd. padajo na podstropno usnje, odkoder jih spravljajo v posebne posodice, ki stoje na vsaki mizi. Zvečer, ko se delo konča, izroče delavci mojstru svoje izdelke in te ostanke. Čim je kak predmet popolnoma dovršen, stehtajo nakit in ostanke in doženejo, če se skupna teža ujema s prvotno izdano množino zlata itd. Ker

Italijanski kralj otvori novi parlament. Prvo sejo novoizvoljenega posvetovalnega italijanskega parlamenta je na svečan način otvoril kralj Viktor Emanuel. Slika nam kaže prizor otvoritve. Kralj je pod baldahinom obdan od prestolonaslednika in raznih italijanskih vojvod. Nad kraljevo ložo sede kraljica in princezinja.

se kljub največji pazljivosti nekaj zlatega prahu razprši po tleh in ga ostane nekaj na delavčevih rokah, vselej pri teži neka malenkost manjka. Toda tudi to še ni izgubljeno.

Tla po zlatarskih delavnicah — so popolnoma gladka in brez špranj in razpok. Vsak večer po zaključku dela tla najskrbneje pometejo; smeti presejejo skozi sita in z magnetom poberejo iz njih železne drobce. Tudi rute za brisanje prahu otresajo v smeti. Ves prah stal in oprave spravljajo v stroj, ki natančno izloči zadnji prašek zlata in platine.

Podobno ravnaajo z vodo, v kateri si delavci perejo roke. Vodo hranijo v čebrih. Polagoma se nabere na dnu blato, iz katerega izločevalni mlin vrne najmanjše delce platine in zlata. Da se to delo izplača, pove dejstvo, da dobe v teku enega leta iz smeti in umazane vode do 200 gramov same platine. Na ta način ostane nepovračljivo izgubljen le tisti zlati prah, ki ga delavec med delom — vdihava.

Dragocena znamka iz l. 1555

Pred 40 leti je našel neki švedski dijak ko je pregledoval stare spise, pismo s posebno znamko. Bila je to znamka iz leta 1555. za 3 šillinge, ki je izšla v zeleni barvi, a je že čisto porumenela. Taka znamka je danes silno redka. Dijak je prodal znamko nekemu trgovcu z znamkami v Stockholmu za 7 krajcarjev in se mu je zdelo, da je napravil dobro kupčijo. Tigovec pa je poznal vrednost te redke znamke in jo je prodal za lepo vsoto na Dunaj. Z Dunaja je bila prodana v Pariz, nato jo je kupil nemški poštni muzej. Ker je ta muzej kasneje dobil enako znamko, je prvo prodal nekemu švedskemu zbiralcu znamk za pol milijona dinarjev. Švedski zbiralec je podaril znamko, ki se je po tolikih letih zopet vrnila domov, švedskemu poštnemu muzeju v Stockholmu.

Če avtomobil divja

Težka avtomobilska nesreča se je te dni pripetila blizu Celovca. Avtomobil je vozil iz Celovca v smeri proti Weitenfeldu v krški dolini. Komaj je avtomobil zapustil mesto, ga je sofer pognal v silno brzino. Iz doslej še nepojasnjenih vzrokov sofer nenadoma ni mogel več obvladati avtomobila in ta je v polnem diru zavozil v drevo ter se prevrnil. Vsi potniki, bilo je deset oseb, ki so se iz cirkusa Kludskega peljale domov, so vsled sunka tako nesrečno prileteli na cesto, da je avtomobil padel nanje. Vsi so tako težko poškodovani, da se zdravniki obupali nad ozdravljenjem.

Lastno mater hotel sežgati

Neki Giacomo Anelli, star 40 let, je silno sirovo ravnal s svojo 67 letno materjo Zivela sta skupno v Milanu. Giacomo je bil velik delomrznež in ga je morala mati rediti. Vedno je od nje zahteval denar. Mati se je nasilnega sina bala in je prodajala zadnje ostanke svojega imetja, da je lahko dala sinu denar, ki ga je pa še isti večer zapil. Ko mu mati ni mogla več dajati denarja, jo je sin pričel tepsti. Uboga starka je morala pobegniti od doma. Dobila je zavetje pri dobrih sosedih. Neki dan se je mati vrnila domov, da vzame še nekatere svoje reči. Ni mislila, da bo našla sina doma. Ko je Giacomo zapazil mater, je navalil na njo, in jo pričel tepsti. Zaprl jo je nato v omaro z namenom, da bi se zadušila. Starka je imela v smrtni borbi vender še toliko moči, da je klicala na pomoč. To je pa sina še bolj razbesnilo. Prinesel je posodo s petrolejem in z njim polil svojo mater, da bi jo živo sežgal. K sreči so v tem hipu prihiteli sosede, ki so čuli starkino vpitje. Giacomo je pobegnil, ljudje pa so izvlekli iz omare od prestane strahu in bolečin nezavestno starko. Tako so preprečili strašen zločin sina nad materjo.

Kako so zopet dobili izgubljeni radij

Sir William Milligan, kirurg v Manchesteru, je na nekem sestanku povedal zanimivo zgodbo, kako so zopet našli nezgledno množino radija, ki je med nekim poizkusom brez sledu izginil. Ker so pa vedeli, da je radij moral pasti na tla delavnice, so enostavno odtrgali tla, skrbno zbrali posamezne kose in jih poslali v Ameriko v neki zavod, ki se peča z izdelovanjem čistega radija, da iz lesa zopet dobi radij. Na ta način so zopet prišli do radija, ki predstavlja vrednost približno milijon dinarjev.

Množino radija, ki se nahaja na Angleškem, bodo sedaj z velikopotezno akcijo povišali. V spodnji zbornici je finančni minister Churchill sporočil, da imajo mnogo premalo radija za zdravstvene namene. Vlada je pripravljena dati v ta namen sto tisoč funtov sterlingov (28 milijonov dinarjev), ako se med prebivalstvom zbere enaka vsota.

Londonski stražnik v belem plašču. Zelo praktično novo so pravkar uvedli pri londonski policiji. Stražniki bodo dobili bele plašče, da bodo poleti bolj zavarovani pred solnčnimi žarki. Poleg tega bodo stražniki že od daleč vidni, kar bo zelo koristno za promet.

Radi luknčice v nogavici

Tudi najboljša gospodinja ne ustreže vedno sitnemu možu. Ze najde kak vzrok za rentanje, če drugega ne, pa dlako v jajcu. Pametna žena je ob taki priliki tiho in hitro popravi, kar se popraviti da. Če je pa žena jezikava, pa pride pogosto do nelepkih prizorov. Čisto drugače je pa na Japonskem. Za Japonko ni hušje stvari kakor očitek, četudj radi najmanjše pogreške v gospodinjstvu. Nedavno je mlad Japonec v Tokiju očital svoji ženi, da mu je dala nogavico, ki je imela majhno luknčico. Mlado gospodinjstvo je (a očitek silno bolel. Opuстила je svojo dolžnost in zato mora nositi odgovornost, tako nekako kakor kapitan, ki izgubi svojo ladjo, ali general, ki izgubi bitko. V pismu je prosila svojega moža odpuščanja in nato izvršila samoumor.

Smešnice

»Priatelj, v odbor Kola jahačev si izvoljen. Ali boš sprejel?«

»Nemogoče! Še nikdar nisem jezdil konja, razen tistega na »ringelšpilce.«

Dva gospoda sta se drug drugemu predstavila. Eden je bil vse prej kakor lep, celo zelo grd je bil. Drugi se ni mogel premagati in je vprašal:

»Prosim vas, ali nimate brata-dvojčka?«

»En ...«

»En sam vendar ne more biti tako grd!«

»Kdaj mislite plačati pralni stroj, ki ste ga kupili pri meni?«

»Plačati? Saj ste vendar rekli, da se v kratkem času sam izplačala!«

»Kaj bi storil, če bi jaz umrla?«

»Znorel bi.«

»Ali bi se zopet poročil?«

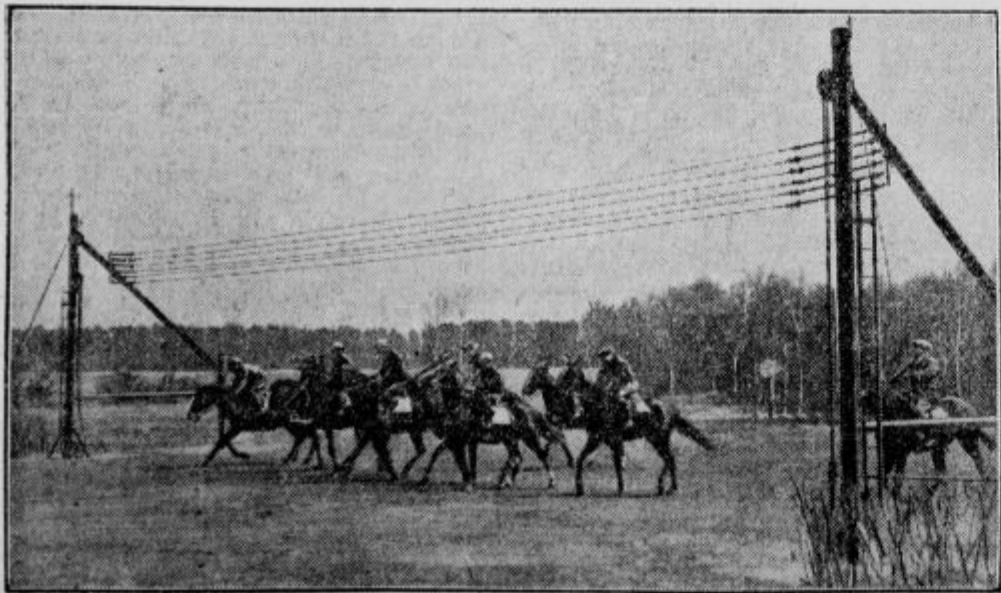
»Tako hudo pa ne bi znorel.«

Klavirski igralec Geza Ledowsky, ki je na Dunaju nedavno igral na klavir nepretrgoma 76 ur in s tem prekosil rekord berlinskega pianista Ervina Kempa, ki je igral »samo« 75 ur.

jala in tako se je začela legenda o veliki kneginji Anastaziji.

Za stvar so se takoj začeli zanimati ruski monarhisti in skušali dognati resnico. Nekateri izmed njih so menili, da je Čajkovska morda nekoliko podobna veliki kneginji Tattiani, nikakor pa ne Anastaziji. Enako je izjavila baronesa Buxhoeveden, bivša ruska dvorna dama. Bivši carjev adjutant kapetan Sablin in princezinja Irena Pruska, sestra umorjene carice Aleksandre Feodorovne, da-

Nova priprava za start. Po avstralskem vzorcu so sedaj tudi v Evropi vpeljali novo pripravo za start. Čez dirkališče počez napete vrvi zapirajo pot konjem in jih potegnejo kvisku, čim je dano znamenje za start.

Sport

ILIRIJA ALI PRIMORJE?

Kdo bo letos prvak? Jutri popoldne pade odločitev v tem vprašanju. Stotine belo-zelenih in črno-belih klubskih pristašev v prvi vrsti, pa tudi vsakega drugega, ki se količkaj bavi s športnim pokretom, je razgibalo to vprašanje. Ne manjka jih v obeh taborih, ki jim to vprašanje zadnji čas ne da več mirno spati. Jutrišnja tekma prinese na vsak dan definitivno rešitev.

Kajti situacija v prvenstveni tabeli je taka, da je neodločen izid popolnoma izključen. Kakor druga leta bodo to rešitev tudi letos pristaši zmagovalca pozdravili s prekipajočim veseljem, dočim bo drugi polovici pristašev ostalo — upanje na prihodnjo tekmo.

O izgledih obeh velikih rivalov smo pisali nekoliko že včeraj. Oba kluba sta skrbno pripravila svoje moštvi na to odločilno bitko.

Prvenstvo brani Primorje,

ki bo gotovo dalo iz sebe vse, da si ga pripori drugi. Njegovo moštvo je izvrstno trenirano, dobro vigrano, fizično močnejše od Ilirije — ter, kar je posebno važno, kompletno na razpolago. Na drugi strani je res, da

Ilirija ne more zgubiti

letos ničesar, pač pa vse dobiti. Zaupa lahko v sposobnost in navdušenost svojega moštva ter vrže lahko na tehtnico ves elan svoje enajstostice. To govori močno v prilog Iliriji.

V vsakem slučaju se lahko s precejšnjo gotovostjo računa na tesen rezultat v prid enega ali drugega moštva.

Dunajski sodnik Miesz

s svojo internacionalno rutino in odlično usposobljenostjo je gotovo primerna osebnost, da privede to tekmo v redu do kraja.

Svojo besedo bo imela publika

gotovo tudi jutri. Poostreni predpisi za redarstveno in rediteljsko službo, še v večji meri pa prevladni in trezni elementi med njo bodo poskrbeli, da ne bo mogoče prekoračiti barijere dopustnosti.

Pisali smo že, da postavita kluba v boj tri garniture:

ob 10.30 popoldne igrata juniorski moštvi, ob 14.30 popoldne nastopita rezervni moštvi in končno

ob 16.15 zaigra prvi moštvi odločilno tekmo. — Igra se v vsakem vremenu.

Otvoritev hazenske sezone. (Ilirija: Primorje v Ljubljani. — Maribor: Ptuj v Ptuj.) V boju za poudarjeno prvenstvo za l. 1929 se srečajo jutri v Ljubljani in v Ptuju naše prvostopenjske družine Ilirija: Primorje in Maribor: Ptuj. S temi tekmi se odpre letošnja hazenska sezona, ki utegne biti jako pestra. Izgledi na zmago v teh teknihi so v Ptuju absolutno na strani Maribora, ker nastopi Maribor s isto družino, ki je osvojila državno prvenstvo; v Ljubljani pa so ti izgledi še negotovi, ker je sedanja družina Ilirije, ki je bila po odhodu starejših igralcev, popolnoma pomlajena in pregrupirana, kiši športni javnosti še nepoznana. Več izgledov na zmago ima pač Primorje, kajti njeno družino tvorijo stare rutinirane igralke, ki so opetovano in z uspehi nastopale za svoje barve. Tekma v Ljubljani se vrši popoldne na igrišču Ilirije. Početek tekme se objavi jutri.

Jesen v Wallisu, je naslov predavanja, ki ga priredi Turistovski klub Skala dne 2. maja v Elitnem kinu Matica. Klubu je po mnogem prizadevanju končno vendar le uspelo pridobiti zopet znane dunajskega alpinista, odličnega fotografa in priljubljenega predavatelja gosp. Koraneka, ki nas popelje v prijetnem opisu ob spremljavi krasnih fotografskih posnetkov na visoko planoto Zermatta v kraljestvo veličastnega Matterhorna in sosednih gorskih velikanih. Predavatelj nam pokaže tudi svoj alpinski film, ki ga je sam posnel na številnih zanimivih gorskih turah v Oetzaljskih planinah, kar bo za Ljubljano nekaj čisto novega.

Lepa športna prireditev. Kolo jahačev in vozačev Prestolonaslednik Peter priredi dne 5. maja popoldne na Stadionu ob Dunajski cesti nagradno skakanje konj čez zapreke. Spored bo sila pester in bo nudil Ljubljancem lep užitek. Pri tej priliki bo seveda tudi lep pregled letošnje mode, vsaj dame po vseh mestih baš pri konjskih prireditvah pokažejo svoje najlepše in najmodernejše toletne kreacije. Konjske dirke in Concours hippique je povsod in tudi pri nas družabni dogodek. Prijavilo se je že nad 20 najodličnejših jahačev, dam in gospodov iz Ljubljane, Zagreba, Čakovca, Maribora itd. Število prijaviteljev bo gotovo doseglo trideset. Točka sporeda so tudi družabne igre na konjih, kot jeu de barre, cigaretna tura itd.

Obč. zbor podružnice SPD v Crnomlju se vrši dne 11. maja t. l. ob 20. uri pri Lacknerju v Crnomlju.

Zanimive športne vesti. V Splitu nastopi proti Hajduku reprezentanca Egipta. — LNP je prejela od Koroške nogometne zveze predlog za medmestna pokalna tekmovanja Ljubljane, Maribora, Grada in Celovca. Mišljene so tekme mestnih reprezentanc ali pa po dva vodeča kluba podzvez po vzorcu Mitrocpa. Ta načrt je svoječasno že sprožil g. Betetto. LNP je načelno že pristala, čaka se samo še na pristaneke Grada. Običajna medmestna tekma s Celovcem se bo odigrala koncem maja. V torek na rumunski praznik se je odigrala medmestna tekma Bukarešt: Sofija, ki je končala z 2:2 neodločena. JNS je prejel obvestilo našega poslanika v Bukarešti, da je dovoljen Jugoslovanski reprezentanci brezplačen prevoz po rumunskih železnicah. K.

Eno minuto in 2,4 sek. je porabil Francoz Tarris za plavanje na 100 m. prosto. Na hrstu je preplaval 100 m Holandska Braunova v 1:21,2, nov svetovni rekord, za 0,4 bolj od dosedanjega.

Francoza Cocheta pričakujejo v Nemčiji, Willsovo Heleno na Angleškem, Mörpurgo je pa v Egiptu. Tenis ima zmeraj več pristašev. Davisov pokal bodo branili Francozi, in jim po pravici nekdo pravi: »Zahvalite Boga, da ste imeli Suzano; ona je dvignila tenis v Franciji na sedanjo višino!«

Segrave je dejal, da ne bo delal novih rekordnih avtomobilnih poskusov več. Pač pa jih dela njegov rojak Campbell, v Južni Afriki. Že pri prvih poskusih je prišel na 338 do 345 km (Segraveov rekord je 372,33 km). To so indicirani kilometri. Preidemo na efektivne in vidimo znanega dirkača Ray Dona, kako predirka na angleškem dirkališču Brocklands 200 km s hitrostjo 185,557 km, 200 milj pa s hitrostjo 186,619 km.

O PALOGRAPH edini razmnoževalec za razmnoževanje not, okrožnic, načrtov, vabil z zaščitno znamko »GLOBUS« dobite samo pri trdki

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6

Pouk brezplačen!

Telefon 2980

Ceno se odda 1 ležeči, zloženi valjasti parni kotel

iz dveh cilindričnih gornjih kotlov in enega nabiralca pare z dvema cilindričnima spodnjima kotloma s prečnim vrelem. Kurilna ploskev 60 m², dovoljeni pritisk 9 atm., leto izdelave 1906. Pojasnila daje: Kranjska industrijska družba, Jesen-ce-Fužine, Gorenjsko

Ako
si hočete
napraviti
veselje
spomladi,

DÜRKOPP in drugih
najboljših svetovnih znamk

obiščite mojo
trgovino, kjer
boste gotovo
našli marsikaj,
kar Vam
ugaja

GRAMOFONI
Columbia
Odeon
in drugi
PLOŠČE
najnovejši
slagerji

ŽIVALNI STROJI

**DÜRKOPP
MINERVA**

Najboljši v materialu, konstrukciji
in najlepši v opremljenosti

Velika zaloga: pneumatike za kolesa, igle za gramofone, olje za stroje in vsi drugi v to stroko spadajoči deli. Oglejte si in prepričajte se v moji specialni trgovini. — Točna in solidna postrežba! Prodaja tudi na obroke! — Edino le pri

„TEHNIK“ - JOSIP BANJAI - LJUBLJANA
Pražakova ulica šte. 19 (LJUBLJANSKI DVOR)

Objava!

Podpisani izjavljam, da mi res, da so Martin Podgoršek iz Sela št. 27, Janez Sršen iz Vesce št. 10 in Anton Klanšek iz Gamelj, ukradli 5 m³ hlodov iz gozda Martinu Kranjc iz Bukovice št. 59, in se jim zahvaljujem, da so odstopili od tožbe.

Selo, dne 24. aprila 1929.

Jožef Mrčun.

Prodaj

310 komadov delnic

Jadransko-Podunavske banke d. d. Beograd — kupon 1929. Ponudbe na upravo tega lista pod št. 4513.

Objava!

Cenj. občinstvu v okolišu Dol. Logatec, Gor. Logatec, Rovte, Hotedriča, Unec, Planina in Rakek se vlijudo naznanja, da bom odslej naprej prihajal fotografirati v Dol. Logatec redno vsako nedeljo in praznik od 8 zjutraj do 5 popoldne na dvorišče Kmetijske gospodarske zadruge, kjer tudi stalno razvešam svojo fotografsko izložbo. Na željo stranke pridem slikati tudi na dom brez poviška cene. Izdelava solidna, cene zmerne. Cenj. interesantom, ki potrebujejo slike za legitimacije, portr. dopisnice in kabinete, družinske, ženitovanske ali večje društvene slike, se najtopleje priporočam.

Ivan Tischler,
diplom. fotograf na Vrhniki.

Brzoijavni drogi

Kupi se 1000 komadov smrekovih brzoijavnih drogov, in sicer:

- 20% 8 m dolgi 11 do 13 cm v vrhu,
- 10% 8.50 m dolgi 12 do 13 cm v vrhu,
- 25% 9 m dolgi 12 do 14 cm v vrhu,
- 10% 10 m dolgi 12 do 14 cm v vrhu,
- 25% 11 m dolgi 13 do 15 cm v vrhu,
- 10% 12 m dolgi 13 do 15 cm v vrhu

dobava do konca maja 1929, drogi morejo biti teko osušeni, da ne presega m³ 700 kg. — Plačljivo proti akreditivu 75% takoj, 25% v teku enega meseca, za plačilo se bo jamčilo. — Ponudbe morajo biti obvezne, ter se naj navedejo od m³ franko Postojna postavljeno. — Ponudbe se naj pošljejo na naslov: »Brzoijavni drogi« št. 4394 na upravo »Slovenca«.

Bukova in hrastova drva

suha in polsuha, eventualno tudi same okroglice kupim za dobavo junij, julij, avgust vsako množino

FRANC OSET, Sv. Peter v Sav. dol.

RAZPIS

Cerkveni konkurenčni odbor v Teharjih razpisuje v svrhu zunanega popravila in prenovljenja župnijske cerkve v Teharjih

zidarska in kleparska dela

Ponudbe se naj osebno predlagajo do dne 31. maja 1929 v pisarni župnega urada v Teharjih. Delo se mora pričeti najpozneje s 1. julijem 1929.

Za cerkveni konkurenčni odbor v Teharjih:
Jožef Kač, načelnik.

T. C. Bridges:

Na pomoč!

Roman.

»Jim, tri četrt na tri je ura. Čas je, da greš na delo. Pripravil sem ti čašo čaja.«

»Sam, utrijen si, kakor da bi bil iz železa! ga pohvali Jim. »Pridem takoj dol. Le tega si želim, da bi mogel to jutro dobiti Uptona, kajti če se mi to ne posreči zdaj, potem ne vem, če mi bo še kdaj mogoče.«

Jim se usede, si natakne slušala in začne klicati. Nato pa je bilo v sobi dolgo časa vse tiho. Ko se Jim ozre, vidi, da je Sam v stolu trdno zaspal.

Pretekla je ena ura, tedaj pa začno naenkrat tapljati na njegve ušesne bobenčke Morsejevi znaki: R. M. S. P.

25. Bridko razočaranje.

Jim je vedel, kaj to pomeni; da, še več: spoznal je, kdo pošilja, kajti uho operatorja, ki je tako izurjeno kakor Jimovo, lahko po neznatni razliki spozna pošiljalca. Kot bi trenil je odgovoril, nato pa sta se preko širnega oceana in pol celine pogovarjala ta dva človeka, ki sta se na tako čuden način seznanila.

»Vaši signali so danes močnejši,« mu natipka Jim. »Oskrbel sem se z vodno silo,« mu odgovori drugi. »Kaj je novega?«

Jim mu hitro sporoči, kako je Gadsden s pomočjo diktafona prestregel geslo in Alana Uptona prosi, naj geslo spremeni. »Rabite odslej črke T. L. S., mu

reče, ni se mu pa zdelo potrebno razlagati, da so te črke začetnice imen Thorold, Lusty, Selby.

»Zabeležil sem si,« pride odgovor. »Kdaj Gadsden odpotuje,« Jim mu pove, pa tudi ladjo, s katero se bo vozil profesor.

»Dobro!« reče odgovor. »Gadsden bo skoraj gotovo prodiral po Frančiškovi poti navzgor. Vam pa svetujem, da gresta v Río. Železnica do Goyaz. Nato mule. Letalo nerabno. Nemogoče vzeti seboj bencin za dvojni polet.«

Jim začne izpraševati, kar ga je težilo.

»Kako bo moglo pol tuceta ljudi prodreti skozi divjake?« poizveduje Jim. »In če bi to tudi storili: Kako priti nazaj?«

»V našo dolino pelje tajna pot,« de odgovor. »Pošljemo ljudi naproti kot vodnike. Prinesite bencina za moje letalo! Bakaire bom ugnal, če mi prinesete vsaj dvanajst galon. Nemogoče zdaj podrobno razlagati, pa zaupajte mi!«

»Ne vem, ali bom mogel radio prinesiti dalje kot do zadnje železniške postaje,« nadaljuje Jim.

»Torej pridete tudi vi?«

»Da.«

»Dobro. Pripeljte radio do Ria in od tam gorvorite! Kdaj odrinete?«

»Odtod še to jutro,« mu pove Jim. »Kako tam vzdržujete obleganje?«

»Zlahka, le za živež je trda.«

»Koliko Hulov?«

»Okoli tri sto. Dobri ljudje, a majhni in boječi. Nočejo boja. Naj vam še kaj povem?«

»Vse polno, pa vas zdaj nočem nadlegovati. Tekom treh mesecev se vidiva.«

»Upam. Prisrčen pozdrav stricu in Greyu in vam! Stricu recite, da sem neskončno vesel, ker vem, da prihaja.«

»All right! Z Bogom!« odtipka Jim in zaključi pogovor.

»Torej si ga dobil?« pravi Sam. Tipkanje ga je zdramilo pa je nekaj časa stal poleg prijatelja. Jim mu da papir z zapiski in Sam jih prebere. Njegov obraz, ki je bil navadno tako neumen videti, se mu razjasni in pravi: »Tajni vhod in vodnik, da vas popelje vanj! O Jim, kako si srečen!«

Jim pa globoko vzdihne in pravi kopneče: »Oh, Sam, ko bi te mogel vzeti seboj!«

»E, saj nama nič ne pomaga, če na to misliva!« odvrne sam trezno. »Ali bi ne bilo bolj pametno, da radio zavijeva? Prav kmalu boš moral na pot.«

Jim je bil hudo potr, ko sta radio pospravljala, vendar še huje je bilo, ko se je moral od Sama posloviti. Sam ga je spremil do avtobusa, ki naj bi ga popeljal do postaje. Prav pred odhodom vzame Jim pet funtov od denarja, ki mu ga je bil dal profesor, ter jih stisne Samu v roko, rekoč:

»Moraš vzeti, Sam; kajti če bi ti tukaj začelo presedati in bi rad šel na morje, boš moral imeti nekaj denarja za pot!«

Sam se obotavlja, nazadnje pa le vtakne bankovce v žep.

»All right, Jim, bom vzel; če jih pa ne bom potreboval, jih dobiš nazaj. Ali mi boš kaj pisal?«

»Seveda ti bom pisal, čim največkrat bom utegnil,« mu odgovori Jim. Avtobus se je začel pomikati; samo v roko sta si mogla še seči, nato pa je Jim nastopil potovanja.

Ljudsko knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 26. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 27. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 28. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 29. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 30. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 31. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 32. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 33. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 34. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 35. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 36. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 37. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 38. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 39. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 40. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 41. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 42. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 43. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 44. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 45. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 46. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 47. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 48. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 49. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 50. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 51. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 52. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 53. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 54. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 55. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 56. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 57. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 58. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 59. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 60. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 61. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 62. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 63. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 64. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 65. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 66. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 67. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 68. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 69. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 70. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 71. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 72. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 73. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 74. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 75. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 76. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 77. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 78. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 79. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 80. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 81. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 82. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 83. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 84. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 85. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 86. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 87. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 88. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 89. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 90. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 91. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 92. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 93. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 94. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 95. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 96. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 97. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 98. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 99. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 100. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 101. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 102. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 103. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 104. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 105. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 106. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 107. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 108. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 109. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 42 Din. — 110. zvezek: Lorenzini, Haggard, H.C. CESARJA MONTEZUMA, 32 Din., vez. 4

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za 3 cifre 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pisma vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28

Službe iscejo

Pletilja

izurjena v pletenju nočgavic in telovnikov, išče delo za na dom, ki bi bilo stalno. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pletilja« št. 4396.

Prodajalka

z večletno prakso išče mesta v špecerijki trgovini. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4430.

Deklica

10 let stara, brez staršev, bi se dala za svojo dobro srečo ljudem. - Naslov pove uprava pod št. 4412.

Trgovski pomočnik

mlad, vojašine prost - išče službo v trgovini z mešanim blagom, v mestu ali na deželi. Cenj. ponudbe na upravo lista pod značko »Marljiv« št. 4431.

Kuharica

dobra, starejša, išče službo v župnišču. - Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 4498.

Službodobne

Vrtnarskega vajenca
sprejme trdka Pavel Šimenc, umetni in pokopališki vrtnar pri Sv. Križu pri Ljubljani. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na naslov: Pavel Šimenc - Sv. Križ (pokopališče) pri Ljubljani.

Prešivalec

(Durchführer) se išče za takojšnji nastop. Domača tvornica remenja i kožne obuče, Zagreb, Zavrtnica.

Kleparskega vajenca
sprejem proti primerni tedenski plači. Lavrič A., Moste 43 pri Ljubljani.

Hišnik

se išče; upokojenec ima prednost. Reflektanti pošljite naslov v upravo »Slovenca« pod »hišnik« št. 4479.

Žagarja

za žago venecijanko in cirkular žago sprejem takoj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 4487.

Vajenca

za pekovo obrt sprejem takoj. Cela oskrba pri mojstru. - Filip Ambrožič, Bled I.

Učenca

pekovskega, poštenega, z vso oskrbo - sprejem. Kranj 124.

Vzgojiteljica

(Kinderfräulein), perfektna nemškega jezika, vešča negovanja in vzgoje otrok, se išče za takoj v malo selo Hrvaške k dvema deklicama (poldruge oziroma pet let). Zdrave, do 30 let stare, v tej vlogi izprakticirane reflektantke naj se javijo osebo v torek 30. tega meseca od 3 do 6 popoldne pri portirju hotela »Union« v Ljubljani, kjer dobe vse podrobne informacije.

Kleparskega vajenca
sprejem. Vsa oskrba v hiši. Burger Vinko, Ribnica na Dolenjskem.

Vajenke

za mehnično vezenje in predtisk, sprejememo takoj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4509.

Pomočnika

dobro izvežbanega - za veliko delo - sprejem za takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. - Anton Stanovnik, sploš. mizarstvo, Vrhnika.

Prodamo

Puhasto perje

kg 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, kemiška čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Brivnico

dobro idočo, prodam. - Naslov v oglaš. oddelku »Slovenca« pod št. 4421.

Krompirja

dobrega, zdravega 3000 kg prodam Martin Planštein v Vitanju pri Celju št. 23.

Partov-travnikov

je še nekaj naprodaj. Poizve se pri: Franc Pust, Streliška ul. 33, Ljubljana.

Spalnico

iz trdega lesa, svetlo polirano, prodam po zelo nizki ceni. Anton Štolfa, mizar, Spod. Loke, pošta Lukovica.

Šivalni stroj

zelo dobro ohranjen, se ugodno prodaja. - Vpraša in ogleda se pri hišnici, Vošnjakova ulica št. 7, pritličje, desno.

Spalnico

iz trdega lesa, otomano, gostilniško kredenco - poceni prodam. Naslov v upravi Slov. pod št. 4512.

Kupimo

Kupimo do 6 mlajev

(smrekovih ali jelovih), obeljenih in brezhibnih, visokih najmanj 30 m, v premeru spodaj najmanj 90 cm. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 4465.

Stare kovine

baker, medenino, svinec, cin, cink, aluminij in druge odpadke kupujemo po najvišjih cenah. A. Semenič & drug, železnina - Kolodvorska 41.

Pouk

Redni pouk

v krojenju ter šivanju damskih oblek za dom in poklic - daje edino strokovno izprašano učiteljica Roza Medved, Ljubljana, Mestni trg 24/III. Kroji po meri.

Objave

Naznanjam, da sem prevzela

gostilno
Koroški dom

Skrbelo se bo za dobro pijačo in točno postrežbo. - Abonenti se sprejemajo na domačo hrano. Za obilen obisk se priporoča **PERTOT.**

Prostovoljna

sočna dražba

V torek, dne 30. aprila t. l. ob pol 11 dopoldne se bo v pisarni notarja Mate Hafnerja v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6, vršila dražba v zapuščino pokojne Bavdek Helene, posestnice v Ljubljani, Zaloška cesta št. 6 spadajočega zemljišča pod vlož. št. 1153 kat. obč. Karlovske predmestje - obstoječe iz parc. št. 77/37, gozd na Golovcu in zem. pod vlož. št. 156 kat. obč. Trnovsko predmestje, obstoječe iz parc. št. 1691/1 travnik. Dražbeni pogoji so na vpogled interesentom v pisarni notarja Hafnerja.

Posestva

Stanovanjska hiša

novozidana in 1 ha zemlje se prodaja, pol ure od Zidanega mosta, pripravna za obrtnika ali delavca. - Več se izve pri Juriju Heifl, Dol. vas pri Zidanem mostu.

Naprodaj je hiša

z vrtom in z občinsko pravico, ob prometni cesti v mestu na Gorenjskem. Pripravna za vsako obrt. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4488.

Enodružinsko vilo

komfortno, davka prosto, lep vrt, v Ljubljani (Poljanski okraj), se prodaja. Ponudbe na oglašni odd. Slovenca pod šifro »Dobri zrak«.

Stanovanja

Stanovanje

lepo, suho, solčno, v podprtljaju, 2 sobi, kabinet, kuhinja, pritlikline in nekaj vrta, se odda s 1. junijem stranki brez ali z odraslimi otroci. Ponudbe na upravo lista pod »700 Din mesečno«.

Soba

solčna, elektr. razsvetljava, parket, se odda mirnemu gospodu. Rožna dolina, Cesta XII. št. 23, pri Zakotnik.

Denar

Družabnica

se sprejme v mlekarstvo. Stara 18 do 30 let. Potreben kapital 5-10.000 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lepa bodočnost«.

Razno

Birmanska darila!
L. Vilhar
urar
Ljubljana
Sv. Petra 36

Kurja otesa

Najboljše sredstvo proti kurjim otesom!
Clayven
Clayven mast

Varstvena znamka
V zalogi v lekarnah in drogerijah ali naravnost iz tovarne in glavne za logo **M. Hrnjak, le. karnar, Sisak**

Sveže na finejš, norveško

ribje o-je
z lekarne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam

Bencin motor
Gnojnični voz
Stiskalnica za seno
Tovorni avto
Diro na vzmeteh
Pletilni stroj
Železne blagajne
Kopirne preše
(Plinski avtomat)

Slamo
Vreče
Razne steklenice
Sidra (Anker)

proda **FRANC STUPICA**,
železnina v Ljubljani,
Gospodarska cesta 1.

AFUSNO MOKO IN
rženo moko
vedno svežo,
kupite zelo ugodno pri

A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

nserirajte v
„Slovenca“

Ajdova moka

po 5 Din
fini zdrob iz argentinske koruze, po 4.30 Din
fina moka št. 0 iz banaske pšenice, po 4.30 Din.
Razpošilja od 25 kg naprej:
Pavel Sedej, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

Žimnice

vseh vrst, spalnici divani, otomane, klubove in salonske garniture, dobava okenskih zastorov najceneje pri tapetniku

Fr. Jager

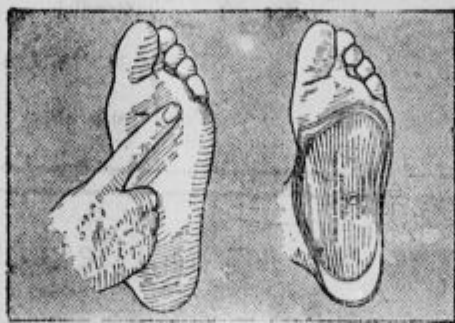
Sv. Petra nasip št. 29.

Postrežba solidna.
Cene konkurenčne.

Oglje

suho, bukovno, kupujejo Strojne tovarne in livarne, d. d. v Ljubljani.

Važno za vse, ki trpijo na nogah!

Poznana trdka Scholl Company, London-Chicago, ena največjih in najznamenitejših tovarn za izdelovanje vložkov za čevlje, opor za noge in ortopedičnih pripomočkov proti boleznim na nogah vseh vrst, nam je poverila za to mesto samoprodajo njenih, dobro se obneslih izdelkov. Specialist za noge trdke Scholl Comp. bode dne 27. aprila občinstvu v naši prodajalni na razpolago, da bode predstavljal in razkazoval Schollove zdravstvene pripomočke.

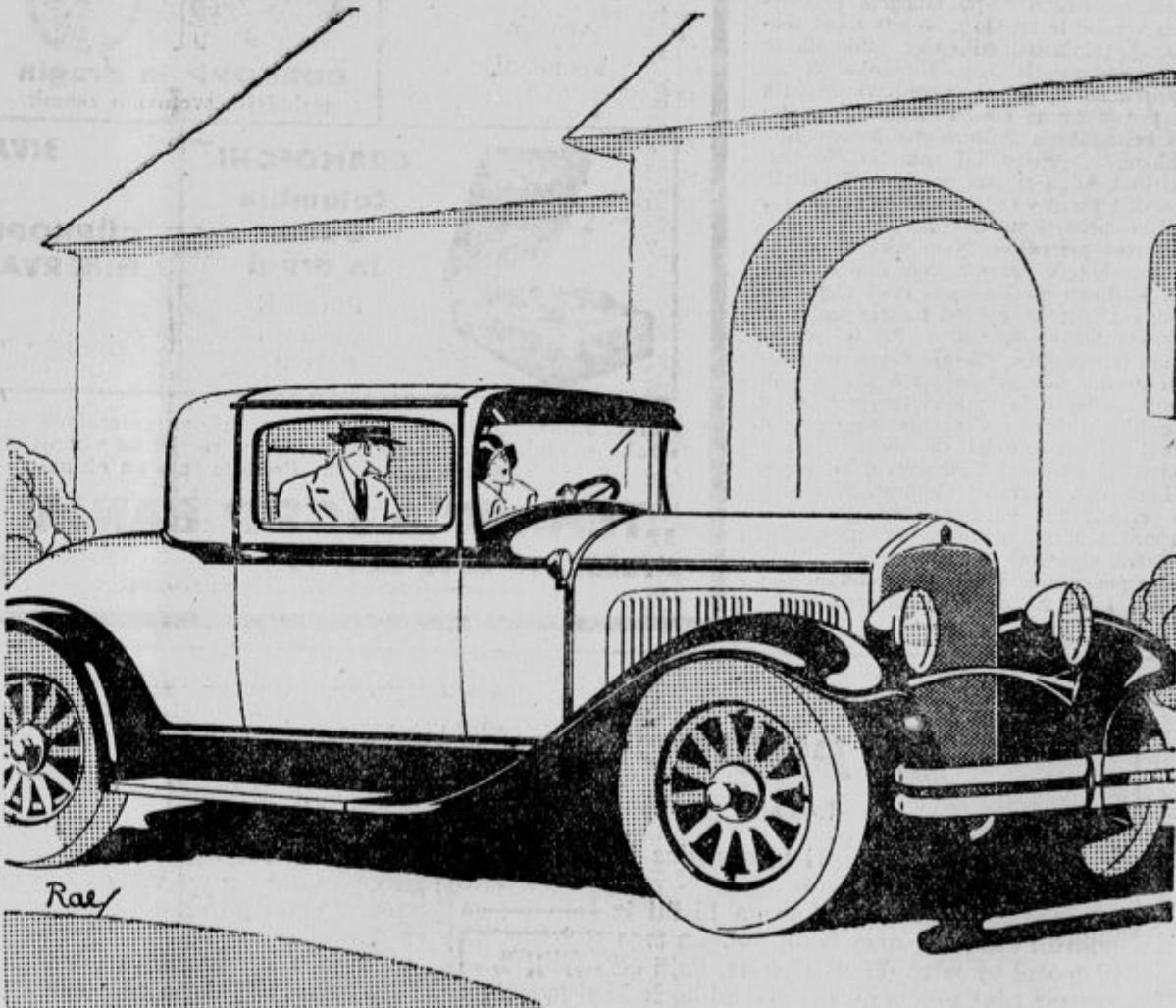
Brezplačno posvetovanje, ne da bi se sililo k nakupu.

Nikdo naj ne zamudi te redke prilike. Vsem težkočam in bolečinam nog se more od pomoči z dr. Schollovimi vložki in ortopedičnimi pripomočki, ki se individualno prilagodijo.

„Petovia“ zaloga čevljev, Ljubljana
Dunajska cesta 1a.

DE SOTO SIX

CHRYSLERJEV IZDELEK

De Soto Six meri 14 čevljev. Lep in velik voz, šestcilindrski voz, popoln do zadnjega dela, ne da bi pri tem ceni na ljubo štedili. Njegove čudovite vrline so posledica največje zmožnosti v produkciji. Odprite široka vrata in zagledali boste neravnost genijalne opreme. Prostor, ki napravi vsako vožnjo za užitek! Pazite na enostavnost rokovanja sigurnost Lockhead notranječeljustnih zavor s hidrauličnim učinkom na vsa štiri kolesa. Poglejte moč njegovega brezglasnega stroja. In kako mirno je poslušen najmanjšemu pritisku. In pomislite - za tem šestcilindrskim vozom in njegovo celokupno dovršenostjo stoje produkcijska iskustva in pripomočki Chryslerjevih tovarnic. Ali Vas smemo povabiti na poskusno vožnjo? Vprašajte - in izvedeli boste vse podrobnosti.

Šestcilindrski motor visokega efekta. Leži na podlagi iz gumij. Bati so izdelani iz invar jekla. Karter je zračen. Mazanje potom visokega pritiska. Čistilec zraka. Čistilec za olje. Davač pogonskega sredstva s nizkim pritiskom. Termotatična regulacija hlajenja. Hidraulična notranječeljustna zavora. Okovani deli so kromirani. Prostorna, luksuzno opremljena karoserija. Stikalo za žaromete na volanu. Električni kolesa za stanje pogonskega sredstva. Brisalec za šipe. Hidraulični amortizerji na vseh peresih. Majhna kolesa. Veliki obroči, nizka lega težišča, dobre lastnosti za vožnjo po cestah.

DOLENC & TONNIES, DVOŘAKOVA UL. 3, LJUBLJANA

De Soto Motor Cars. Division of Chrysler Motors Detroit, Michigan.

Coupé
Touring
Roadster
Luxus Coupé
Sedan (2 vrati)
Sedan (4 vrati)
Luxus Sedan

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljani soprog, oče, stari oče in tast, gospod

JERNEJ DIMIC
posestnik

dne 25. t. m. po dolgem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto 27. aprila 1929 ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti, Ilovica št. 45, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 26. aprila 1929.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI